

Bezpečnostní hrozby v aktuálních souvislostech bezpečnostního prostředí České republiky

Bc. Petr Šebesta

Diplomová práce
2022

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Petr Šebesta
Osobní číslo: L20464
Studijní program: N1032A020002 Bezpečnost společnosti
Specializace: Ochrana obyvatelstva
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Bezpečnostní hrozby v aktuálních souvislostech bezpečnostního prostředí České republiky

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte rešerši k vybraným bezpečnostním hrozbám.
2. Provedte hodnocení aktuálních bezpečnostních hrozeb.
3. Analyzujte dopad obecně definovaných hrozeb na vnější a vnitřní bezpečnostní prostředí České republiky.
4. Navrhněte případná doporučení pro minimalizaci vybraných hrozeb.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. SLEPECKÝ, Jaroslav. *Bezpečnostní prostředí v Evropě – radikalizace, terorismus a ochrana obyvatelstva*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2019. ISBN 978-80-7556-053-7.
2. STOJAR, Richard. *Security environment: sectoral analysis and implications for the Armed Forces of the Czech Republic 2019*. Brno: University of Defense in Brno, 2020. ISBN 978-80-7582-314-4.
3. VEGRICHOVÁ, Barbora. *Bezpečnostní hrozby současnosti*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016. ISBN 978-80-7251-462-5.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2021**

Termín odevzdání diplomové práce: **6. května 2022**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 1. prosince 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 6. 5. 2022

Jméno a příjmení studenta: Bc. Petr Šebesta

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Diplomová práce je věnována problematice bezpečnostních hrozeb v aktuálních souvislostech bezpečnostního prostředí České republiky. V první části práce jsou objasněna teoretická východiska vztahující se k předmětné problematice bezpečnostních hrozeb. Praktická část je komparací stěžejních dokumentů zabývajících se danou problematikou. Následně jsou v praktické části s využitím metody SWOT analýzy, dotazníkového šetření a případových studií posouzeny nejvýznamnější aspekty problematiky bezpečnostních hrozeb a bezpečnostního prostředí.

Klíčová slova: Bezpečnost, prostředí, hrozba, riziko

ABSTRACT

Abstrakt ve světovém jazyce

The diploma thesis deals with safety threats in the current context of the security environment of the Czech republic. The first part of the thesis clarifies the theoretical background related to the issue of security threats. The practical part compares individual documents dealing with the issue. In the practical part with using the SWOT method, questionnaire survey and case studies, the most important aspects that affect security threats are assessed.

Keywords: security, environment, threat, risk

Rád bych poděkoval mému vedoucímu diplomové práce panu doc. RSDr. Václavu Loškovi, CSc., který mi pomáhal a radil s odbornou literaturou a udával směr mé práce. Velké poděkování také patří mé rodině, která mi byla oporou a dala mi možnost vysokoškolského vzdělání.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Motto:

„Life is too short to worry about stupid things. Have fun. Fall in love. Regret nothing and don't let people bring you down“

Richard Feynman

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 TERMINOLOGIE DANÉ PROBLEMATIKY	13
1.1 BEZPEČNOST V CELOSVĚTOVÉM MĚŘÍTKU	13
2 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY A BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ V PRÁVU BEZPEČNOSTI	14
2.1 PRÁVO BEZPEČNOSTNÍCH HROZEB A BEZPEČNOSTNÍHO PROSTŘEDÍ	14
2.2 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY A BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ V POLITICKO-KONCEPČNÍCH A STRATEGICKÝCH DOKUMENTECH	14
3 BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY	16
3.1 VNĚJŠÍ BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ STÁTU	16
3.2 VNITŘNÍ BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ STÁTU	16
3.3 KRITICKÁ INFRASTRUKTURA	16
3.3.1 EVROPSKÁ KRITICKÁ INFRASTRUKTURA	16
3.3.2 SUBJEKT KI	17
3.3.3 PRVEK KI	17
3.4 BEZPEČNOSTNÍ PLÁNOVÁNÍ	17
3.4.1 HAVARIJNÍ PLÁNOVÁNÍ	17
3.4.2 KRIZOVÉ PLÁNOVÁNÍ	17
3.5 KRIZOVÉ PLÁNOVÁNÍ	18
4 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY A RIZIKA	20
4.1 DĚLENÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	20
4.2 ZÁKLADNÍ DĚLENÍ ANTROPOGENNÍCH MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	20
4.3 ZÁKLADNÍ DĚLENÍ NATUROGENNÍCH MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	20
5 BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA A BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY	22
5.1 BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA STÁTU	22
5.1.1 ZAHRANIČNÍ POLITIKA V OBLASTI BEZPEČNOSTI STÁTU	22
5.1.2 OBRANNÁ POLITIKA	23
5.1.3 POLITIKA V OBLASTI VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI	24
5.1.4 HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA V OBLASTI BEZPEČNOSTI STÁTU	24
5.1.5 POLITIKA VEŘEJNÉ INFORMOVANOSTI V OBLASTI BEZPEČNOSTI STÁTU	25

5.2	BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM ČR	25
5.3	DEFINICE PRVKŮ BEZPEČNOSTNÍHO SYSTÉMU.....	26
6	VYBRANÉ BEZPEČNOSTNÍ HROZBY.....	29
7	ZÁVĚREČNÁ KAPITOLA TEORETICKÉ ČÁSTI.....	32
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	33
8 KOMPARACE DOKUMENTŮ VZTAHUJÍCÍ SE K BEZPEČNOSTNÍM HROZBÁM	34
8.1	BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČR 2011	34
8.2	BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČR 2015.....	34
8.3	KONCEPCE OCHRANY OBYVATELSTVA DO ROKU 2020 S VÝHLEDEM DO ROKU 2030.....	35
8.4	KONCEPCE OCHRANY OBYVATELSTVA DO ROKU 2025 S VÝHLEDEM DO ROKU 2030.....	35
9	DOTAZNÍK NA TÉMA „BEZPEČNOSTNÍ HROZBY ČESKÉ REPUBLIKY“	36
9.1	ANALÝZA OSOBNÍCH OTÁZEK DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	36
9.2	ANALÝZA OTÁZEK ZAMĚŘENÝCH NA BEZPEČNOSTNÍ HROZBY.....	38
9.3	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	46
10	APLIKACE METODY SWOT NA VÁLKU NA UKRAJINĚ	49
10.1	METODA SWOT.....	49
10.2	APLIKACE METODY SWOT.....	49
10.3	VÝSTUP METODY SWOT ANALÝZY	56
11	PŘÍPADOVÉ STUDIE	57
11.1	POŽÁRY	57
11.2	POVODNĚ	57
11.3	VICHŘICE.....	59
11.4	EPIDEMIE	60
11.5	VYŘAZENÍ ZDROJŮ PITNÉ VODY	61
11.6	PŘEMNOŽENÍ ŠKŮDCŮ	63
11.7	SNĚHOVÁ KALAMITA	64
11.8	DOVĚTEK K PŘÍPADOVÝM STUDIÍM.....	65
12	NÁVRH NA ZLEPŠENÍ A PŘÍPADNÁ DOPORUČENÍ PRO MINIMALIZACI HROZEB	66
	ZÁVĚR	68
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	69
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	74
	SEZNAM OBRÁZKŮ	75

SEZNAM TABULEK	76
SEZNAM PŘÍLOH	77
PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	78

ÚVOD

V přítomnosti – jako i vždy minulosti – je lokálně i celosvětově diskutován problém bezpečnosti, který je jednou z nejvyšších hodnot ve společenském a osobním životě každého jednotlivce. Je faktem, že v současnosti existují značné historické, kulturní, náboženské a politické rozdíly v dnes globalizovaném světě. Můžeme říct, že lidstvo zažilo mnoho historických událostí, které nám ukázaly, že starost o bezpečnost, dokonce o přežití byla a je na prvním místě pomyslného žebříčku hodnot.

Naopak období klidu a snížených obav o bezpečnost státu bývalo vzácnější a kratší. Bezpečnost je jednou z nejdiskutovanějších otázek mezi odbornou i laickou veřejností. Primární problémy dnešního světa jsou zvláště významné v bezpečnostních hrozbách, vojenství, kontrole odzbrojení, zbrojení. Mezi globální bezpečnostní hrozby můžeme v současnosti zařadit vnitrostátní a mezinárodní ozbrojené konflikty, terorismus ve všech jeho možných formách, celosvětovou migraci, organizovaný zločin, šíření pandemií a epidemií nebo klimatické změny.

Česká republika a občané této země prožívají v posledních letech jedno z neklidnějších období z pohledu bezpečnosti, ovšem to se o Evropské unii (dále jen „EU“) a Severoatlantické alianci (dále jen „NATO“), které je Česká republika součástí, říct nedá.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ

Základním předpokladem pro zpracování diplomové práce je stanovení cíle a využití adekvátních vědecko-výzkumných metod pro jeho dosažení. Diplomová práce s názvem „Bezpečnostní hrozby v aktuálních souvislostech bezpečnostního prostředí České republiky“ byla zpracována na základě vědecko-výzkumných metod, které jsou uvedeny níže.

CÍL DIPLOMOVÉ PRÁCE

Cílem této diplomové práce je analýza a vyhodnocení současného stavu bezpečnostních hrozeb pro Českou republiku, který do značné míry bude aktualizovat stávající bezpečnostní systém a navrhne možná nová východiska.

Dílčí cíle jsou:

- Zpracování rešerše k vybraným bezpečnostním hrozbám,
- provedení hodnocení aktuálních bezpečnostních hrozeb za pomoci dotazníkového šetření,
- analyzování dopadu obecně definovaných hrozeb na vnější a vnitřní bezpečnostní prostředí za pomoci metody SWOT a případových studií,
- návrh případných doporučení pro minimalizaci vybraných hrozeb.

V práci byly použity následující metody:

- **Sběr a dat informací** – byl využíván pro teoretickou a praktickou část práce.
- **Metoda vědeckého popisu** – byl kladen důraz na správné a vhodné použití pojmů.
- **Metoda komparace** – byly porovnány strategické dokumenty problematiky bezpečnostních hrozeb.
- **Metoda analýzy** – byly využity pro vytvoření metody SWOT a případová studie.
- **Pozorování** – bylo využito při metodách, které jsem použil v práci.
- **Metoda explanace a syntézy** – bylo využito v teoretické části práce.
- **Elektronické dotazování** – bylo využito dotazníkové šetření.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TERMINOLOGIE DANÉ PROBLEMATIKY

Pod pojmem terminologie si představujeme vědu o termínech, tj. o odborných názvech, o způsobu jejich vytváření a sestavování do systémů. Výraz terminologie se častěji používá pro označení konkrétních systémů termínů, česky označovaných také slovem názvosloví, případně odborné názvosloví. (Eichler, 2016)

1.1 Bezpečnost v celosvětovém měřítku

- **Bezpečnost** - „*Pojem bezpečnost definujeme jako stav absence vojenského ohrožení, kdy je zajištěna obrana před přímým ohrožením, případně může být eliminována. Je zde možné realizovat způsob života, který je akceptovatelný pro občany a slučitelný s legitimními potřebami okolí. Je to stav s absencí vojenského útoku nebo nátlaku, vnitřní destabilizace nebo eroze politických, ekonomických a sociálních hodnot.*“ (Česko, 1998)
- **Hrozba** – jedná se o potenciální využití zranitelnosti, které může ohrozit bezpečnost. Takto se označuje situace, v níž existuje zranitelnost daného systému a zároveň existuje útočník. Hrozba může způsobit poškození, ztrátu nebo zničení aktiva. Lze jí čelit protiopatřeními, která však mohou být náročná na ekonomickou situaci a nejsou vždy dostatečně účinná. (Lupták, 2017)
- **Riziko** – je uplatnění hrozby, jež zahrnuje pravděpodobnost a výši škody. Realizace hrozby, ať úspěšná či neúspěšná, se nazývá útokem. Kvantifikovat a analyzovat hrozby je nezbytně nutné z hlediska chráněného zájmu. (Lupták, 2017)
- **Nebezpečí** – je zdroj potencionálního poškození nebo situace s potencionální možností úrazu, zranění nebo jiného poškození zdraví. (Lupták, 2017)

2 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY A BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ V PRÁVU BEZPEČNOSTI

Charakteristiku bezpečnostních hrozeb a bezpečnostního prostředí můžeme najít zejména v dokumentech českého i mezinárodního práva. Níže jsou uvedeny zákony a koncepce.

2.1 Právo bezpečnostních hrozeb a bezpečnostního prostředí

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky (dále jen „ČR“) – tento zákon určuje odpovědnost státu a všech dalších subjektů za zajištění bezpečnosti ČR; speciálně uvádí, že bezpečnost ČR zajišťují mimo jiné taktéž ozbrojené bezpečnostní složky. (Ščurek, 2008)

Zákon č. 239/2000 Sb. o Integrovaném záchranném systému (dále jen „IZS“) – tento zákon vymezuje podporu spolupráce složek IZS. Taktéž vymezuje, aby policista byl velitelem zásahu, pokud zasahující síly Policie ČR dělají v místě zásahu převažující činnost. (Česko, 2000, a.)

Zákon č. 240/2000 Sb. o Krizovém řízení – tento zákon upravuje odpovědnosti orgánů krizového řízení a dalších činitelů, vymezuje odpovědnost ministerstva vnitra na krizové situace a jejich řešení. (Česko, 2000, b.)

Zákon č. 241/2000 Sb. o Hospodářských opatření pro krizové stavy – tento zákon umožňuje Policii ČR společně s ozbrojenými složkami využívat za stavu válečného stavu a ohrožení státu imobilizační dodávky. (Česko, 2000, c.)

2.2 Bezpečnostní hrozby a bezpečnostní prostředí ve vybraných koncepčních a strategických dokumentech

Audit národní bezpečnosti 2016 – cílem je popsat aktuální bezpečnostní hrozby a nástroje, které má ČR k dispozici. (Audit národní bezpečnosti, 2016)

Bezpečnostní strategie ČR 2015 – je základním dokumentem bezpečnostní politiky ČR, na něž navazují další strategie a koncepce. Je vládním dokumentem, jehož cílem je hledat nadstranické přístupy k otázkám bezpečnosti. (Bezpečnostní strategie České republiky, 2015)

Koncepce boje proti organizovanému zločinu 2018 - Jedná se o strategický materiál, jehož účelem je na základě analýzy současné situace formulovat opatření k vytváření dlouhodobých podmínek pro práci bezpečnostních sborů v oblasti odhalování a postihování organizovaného zločinu na území České republiky. (Koncepce boje proti..., 2018)

3 BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Bezpečnostní prostředí České republiky je definováno jako překonání globální blokové konfrontace. Důsledkem jejího zániku je podstatné snížení možnosti vypuknutí globálního válečného konfliktu. Na druhé straně se zvýšila možnost vzniku některých dílčích rizik a hrozeb nižší intenzity, které však ve své kombinaci mohou přerůst v ohrožení velkého rozsahu. Došlo k rozptylu moci a odpovědnosti ve světě. Neexistuje zjevný a jasně definovaný nepřítel. Bezpečnostní rizika jsou početnější, různorodější, různých řádů a různé intenzity. Mohou přicházet z rozličných směrů a geografických oblastí. Rizika působící zvenčí se mohou ve svých důsledcích kombinovat s riziky uvnitř země. Jejich zdrojem jsou kromě států v rostoucí míře nestátní subjekty, které nerespektují mezinárodní závazky a principy. (Krejčí, 2009; Vegrichtová, 2016; Slepecký, 2019)

3.1 Vnější bezpečnostní prostředí státu

Vnější bezpečnost je spojena s obranou státu. Zabezpečováním obrany státu se lze považovat plněním povinností státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků, fyzických a právnických osob potřebných k obraně státu před vnějším útokem. (Adamec a kol., 2012)

3.2 Vnitřní bezpečnostní prostředí státu

Jde o záležitosti týkající se organizačních, věcných a legislativních opatření, pokud to vyžaduje zájem ochrany vnitřní bezpečnosti, veřejného pořádku nebo členských států Evropské unie. (Adamec a kol., 2012)

3.3 Kritická infrastruktura

Jedná se o prvek nebo systém prvků kritické infrastruktury, narušení, jehož funkce by měla závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu. (Adamec, 2004)

3.3.1 Evropská kritická infrastruktura

Se rozumí kritická infrastruktura (dále jen „KI“) na území České republiky, jejíž narušení by mělo závažný dopad i na další členský stát Evropské unie.

3.3.2 Subjekt KI

Je chápán jako poskytovatel prvku KI. Subjekt KI je odpovědný za ochranu prvku KI a za tímto účelem zpracovává plán krizové připravenosti subjektu KI. V tomto plánu jsou uvedena možná ohrožení funkce prvku KI a stanovena opatření na jeho ochranu. Subjekt KI je dále povinen určit styčného bezpečnostního zaměstnance, který poskytuje za subjekt KI součinnost při plnění úkolů podle krizového zákona. Plán krizové připravenosti se skládá ze základní části, operativní části a pomocné části. (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, 2015)

3.3.3 Prvek KI

Jedná se zejména o stavbu, zařízení, prostředek nebo veřejnou infrastrukturu určené podle průřezových a odvětvových kritérií (je-li prvek kritické infrastruktury součástí evropské kritické infrastruktury, považuje se za prvek evropské kritické infrastruktury). Tato kritéria jsou obsažena v nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury. (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, 2015)

3.4 Bezpečnostní plánování

Je soubor činností, postupů a vazeb k realizaci cílů a úkolů bezpečnosti státu a jeho obyvatel, které orgány veřejné správy a další instituce připravují pro řešení mimořádných a krizových situací. Bezpečnostní plánování zastřešuje celou řadu oblastí plánování. (Pacinda, 2005)

3.4.1 Havarijní plánování

Je souhrn činností uskutečňovaných Ministerstvem vnitra a jeho podřízenými orgány za účelem dosažení připravenosti ke zvládnutí a řešení krizových situací včetně ochrany obyvatelstva na regionální úrovni. (Pacinda, 2005)

3.4.2 Krizové plánování

Na základě havarijního plánování vznikají havarijní plány. Ty představují soupis všech stanovených postupů a doporučení, které jsou písemně zkompleťovány do jedné ucelené dokumentace - havarijního plánu. Ten určuje, jakým způsobem se mají provádět záchranné a likvidační práce při mimořádné události bez vyhlášení krizového stavu. (Adamec a kol., 2012)

Havarijní plán kraje

Zpracovává se pro řešení mimořádných událostí, které vyžadují vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu dle poplachového plánu. (Adamec, 2004)

Vnější havarijní plán

Sestavuje se pro jaderné zařízení nebo pracoviště IV. kategorie a pro objekty a zařízení, u nichž je možnost vzniku závažné havárie způsobené nebezpečnými chemickými látkami a přípravky. (Vegrichtová, 2016)

Vnitřní havarijní plán

Zpracovávají ho pouze ti provozovatelé objektu a zařízení, u kterých je možnost vzniku závažné havárie a jsou zařazeni do skupiny B dle zákona o prevenci závažných havárií a jejichž povinností je vypracovat bezpečnostní zprávu. (Zvláštní právní předpis stanoví zásady pro vypracování tak, aby bylo možné přijímat opatření v případě vzniku závažné havárie). Dále ho zpracovávají provozovatelé jaderných zařízení nebo pracovišť IV. kategorie. (Lošek, 2013)

3.5 Krizové plánování

Krizové plánování je soubor metod a postupů, které příslušné orgány uplatňují při přípravě činnosti v krizových situacích a k minimalizaci možných zdrojů krizových situací a jejich škodlivých následků. Výsledkem krizového plánování je krizový plán. (Česko, 1999)

Krizový plán

Je to základní plánovací dokument, jenž obsahuje souhrn krizových opatření a postupů k řešení krizových situací. Jeho hlavním cílem je vytvořit podmínky pro zajištění připravenosti na krizové situace a jejich řešení pro orgány krizového řízení a další dotčené subjekty. Krizový plán zpracovávají:

- Ministerstva a jiné ústřední správní úřady,
- Česká národní banka,
- jiné státní orgány, jimž krizový zákon ukládá povinnost zpracovávat krizový plán (§ 28 odst. 2 krizového zákona),
- kraje,
- obce s rozšířenou působností. (Analýza hrozeb pro Česko republiku, 2015)

Plán krizové připravenosti

Sestavují právnické a podnikající fyzické osoby, které zajišťují plnění opatření vyplývající z krizového plánu. V tomto plánu je uvedena příprava příslušné právnické nebo podnikající fyzické osoby k řešení krizových situací. Plán krizové připravenosti se skládá ze základní části, operativní části a pomocné části. Náležitosti plánu krizové připravenosti uvádí § 17 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). (Stojar, 2020; Šenovský, 2015)

Plán krizové připravenosti subjektu KI

Zpracovává subjekt KI za účelem ochrany prvku KI. V tomto plánu jsou identifikována možná ohrožení funkce prvku KI a stanovena opatření na jeho ochranu. Skládá se ze základní části, operativní části a pomocné části. (Šenovský, 2015)

4 BEZPEČNOSTNÍ HROZBY A RIZIKA

Bezpečnostní rizika a hrozby můžeme členit do několika skupin, z nichž jsou některé níže uvedeny.

4.1 Dělení mimořádných událostí

- **Antropogenní mimořádné události:**
 - Mají vojenský charakter,
 - nemají vojenský charakter,
 - způsobené úmyslně i neúmyslně.
- **Naturogenní mimořádné události**

4.2 Základní dělení antropogenních mimořádných událostí

- **Technogenní mimořádné události** – Provozní havárie a havárie spojené s infrastrukturou,
- **Sociogenní mimořádné události** – Společenské a sociální,
- **Ekonomické mimořádné události** – Mající hospodářský charakter.

4.3 Základní dělení naturogenních mimořádných událostí

- **Kosmogenní mimořádné události** – Způsobené kosmickými vlivy (narušení ozonové vrstvy, pád kosmických těles, výbuch supernovy),
- **Biotické mimořádné události** – Způsobené živou přírodou (epidemie, epifytie, přemnožení škůdců),
- **Abiotické mimořádné události** – Způsobené neživou přírodou (sněhové laviny, tsunami, sopečná činnost). (Wisniewski, 2011; Vičar, 2020)

KATEGORIE NEBEZPEČÍ		TYPY NEBEZPEČÍ S NEPŘIJATELNÝM RIZIKEM	GESCE*
<i>naturogenní</i>	<i>abiotické</i>	Dlouhodobé sucho	MŽP, MZe, MV
		Extrémně vysoké teploty	MŽP
		Přivalová povodeň	MŽP, MV, MZe
		Vydatné srážky	MŽP, MV
		Extrémní vítr	MŽP, MV
		Povodeň	MŽP, MV, MZe
	<i>biotické</i>	Epidemie - hromadné nákazy osob	MZd
		Epifytie - hromadné nákazy polních kultur	MZe
		Epizootie – hromadné nákazy zvířat	MZe
<i>antropogenní</i>	<i>technologní</i>	Narušení dodávek potravin velkého rozsahu	MZe, MPO
		Narušení funkčnosti významných systémů elektronických komunikací	ČTÚ, MPO
		Narušení bezpečnosti informací kritické informační infrastruktury**	NBÚ, MV
		Zvláštní povodeň	MZe, MV, MŽP
		Únik nebezpečné chemické látky ze stacionárního zařízení	MŽP, MV, SÚJB
		Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu	MZe
		Narušení dodávek plynu velkého rozsahu	MPO, MV
		Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu	SSHR, MPO
		Radiační havárie	SÚJB, MV
		Narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu	MPO, MV
	<i>sociogenní</i>	Migrační vlny velkého rozsahu	MV, MZV
		Narušování zákonitosti velkého rozsahu (včetně terorismu)	MV
	<i>ekonomické</i>	Narušení finančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu**	MF, ČNB

* Tučně jsou uvedena gesční ministerstva a jiné ústřední správní úřady a ČNB.

Obr. 1 – Typy nebezpečí s nepřijatelným rizikem (Analýza hrozeb pro Českou republiku, 2015)

5 BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA A BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY

Politika se obvykle skloňuje ve dvou zásadně odlišných významech. Na jedné straně je popsána jako program, koncepce jednání, či samotné jednání jednotlivců nebo skupin. Na druhé straně je vnímána jako oblast, v níž se tyto zmíněné programy střetávají. Naproti tomu systém je jedna z primárních funkcí státu, kde je nejdůležitějším úkolem ochrana. V tomto případě stát garantuje zachování veřejného pořádku, státních zájmů, územní celistvosti a bezpečnosti občanů, včetně jejich majetku.

5.1 Bezpečnostní politika státu

Společenská činnost, vycházející ze souboru základních národních cílů a zájmů a hlavních nástrojů k dosažení těchto cílů, jsou určeny k zajištění suverenity a územní celistvosti státu, jeho demokratických institucí, základů, sociálního a ekonomického rozvoje, ochrany života a zdraví občanů, majetku, kulturních statků, životního prostředí a plnění mezinárodních bezpečnostních povinností.

Bezpečnostní politiku státu tvoří pět základních komponentů:

- Zahraniční politika v oblasti bezpečnosti státu,
- obranná politika,
- politika v oblasti vnitřní bezpečnosti,
- hospodářská politika v oblasti bezpečnosti státu,
- politika veřejné informovanosti v oblasti bezpečnosti státu. (Lukáš, 2015)

5.1.1 Zahraniční politika v oblasti bezpečnosti státu

Zahraniční politikou prosazuje ČR své zájmy navenek, přičemž usiluje o upevňování svého postavení v mezinárodním společenství. Vzhledem k povaze bezpečnostního prostředí prosazuje ČR své zájmy aktivním působením na bilaterální a multilaterální úrovni. Mezi základní priority patří:

- přispívání k rozvoji aliančních sil a prostředků, k adaptaci NATO na nové bezpečnostní prostředí a výzvy,
- aktivní podíl na Společné zahraniční a bezpečnostní politice EU, včetně budování schopností Evropské bezpečnostní a obranné politiky (ESDP),

- upevňování transatlantické vazby s důrazem na vzájemně se doplňující rozvoj schopností NATO a EU,
- prohlubování vztahů s partnerskými zeměmi. Za velmi významné ČR považuje rozvíjení vztahů s RF, Ukrajinou, zeměmi západního Balkánu, Kavkazem a střední Asii i se zeměmi na Blízkém východě a severní Africe,
- upřednostňování multilaterálních způsobů řešení mezinárodních otázek a bezpečnostních problémů,
- podpora programů rozvojové a humanitární pomoci,
- v případě selhání prevence a úsilí o mírové řešení připojení k donucovacím prostředkům včetně použití síly v souladu s aliančními či unijními závazky a v souladu s principy Charty OSN,
- vytváření podmínek pro začlenění ČR do řešení projektů či systémů, které budou schopny zajistit ochranu území proti zbraním hromadného ničení (dále jen „ZHN“), raketovým útokům, přispívání ke stabilitě a účinnosti kontroly zbrojení, nešíření ZHN a jejich nosičů; dodržování důsledné licenční politiky v oblasti obchodování s vojenským materiálem, radioaktivním materiálem, zbožím a technologiemi dvojího užití, zbraněmi, střelivem a výbušninami nevojenského charakteru. (Koncepce zahraniční politiky ČR, 2015)

5.1.2 Obranná politika

Obranná politika představuje jeden ze základních nástrojů prosazování bezpečnostních zájmů ČR. Jejím hlavním cílem je zajišťování svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším ohrožením. ČR k tomu v souladu se zahraniční politikou formuluje základní zásady pro výstavbu, přípravu a použití příslušných prvků bezpečnostního systému ČR. Základním pilířem obrany ČR je členství v NATO a posilování transatlantické vazby. ČR jako členský stát NATO formuluje svou obrannou politiku v souladu se Strategickou koncepcí NATO. Stanovená obranná politika:

- přispívání ke zvyšování schopností aliančních sil a účast na formování jaderné politiky NATO v souladu s principy jaderných konzultací a jaderného plánování,
- specializace ozbrojených sil ČR, čímž posílí schopnost plnit plánované úkoly obrany na území ČR vyplývající z příslušných zákonů,

- podpora rozvoje vojenských schopností EU a jednotný postup NATO a EU v otázkách obranného plánování a řešení bezpečnostních otázek,
- v rámci boje proti terorismu důraz na zvyšování účinnosti vojenského zpravodajství,
- připravenost k poskytování účinné pomoci Policii ČR a ostatním prvkům bezpečnostního systému při nevojenském ohrožení. (Štancl, Nedbal, 2008)

5.1.3 Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti

Hlavním cílem politiky v oblasti vnitřní bezpečnosti je provést zásady směřující k ochraně demokratických základů státu, zajištění veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti v ČR. Vláda soustavně objasňuje situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ČR, identifikuje hrozby, hodnotí rizika, podněcuje návrhy na jejich účinné odstranění a usiluje o prosazování strategií a účinných opatření legislativního i nelegislativního charakteru. (Politika vnitřní bezpečnosti..., 2011)

5.1.4 Hospodářská politika v oblasti bezpečnosti státu

Hospodářská politika vytváří podmínky pro zajišťování bezpečnosti státu, eliminuje existující a potenciální bezpečnostní rizika v ekonomice země a ve vnějších ekonomických vztazích, zásadním způsobem ovlivňuje produkci zdrojů k zajištění bezpečnosti země. Příloha č. 1 Meziřesortní koncepce bezpečnostního výzkumu a vývoje ČR do roku 2015. Hlavní priority hospodářské politiky v zajišťování bezpečnosti jsou:

- Posilování makroekonomické stability vytvářením přijatelného ekonomického klimatu,
- minimalizace potenciálních zdrojů pro vznik hrozeb a působení jejich nositelů,
- minimalizace závislosti ekonomiky ČR na dodávkách z hospodářsky nebo politicky nestabilních oblastí
- rozvoj systému hospodářských opatření pro krizové stavy, vytváření optimálního rozsahu potřebných komodit, výrobních kapacit a udržování schopností, kterými je možné v případě potřeby mobilizovat dostatečné věcné či finanční zdroje pro řešení krizových situací. (Štancl, Nedbal, 2008)

5.1.5 Politika veřejné informovanosti v oblasti bezpečnosti státu

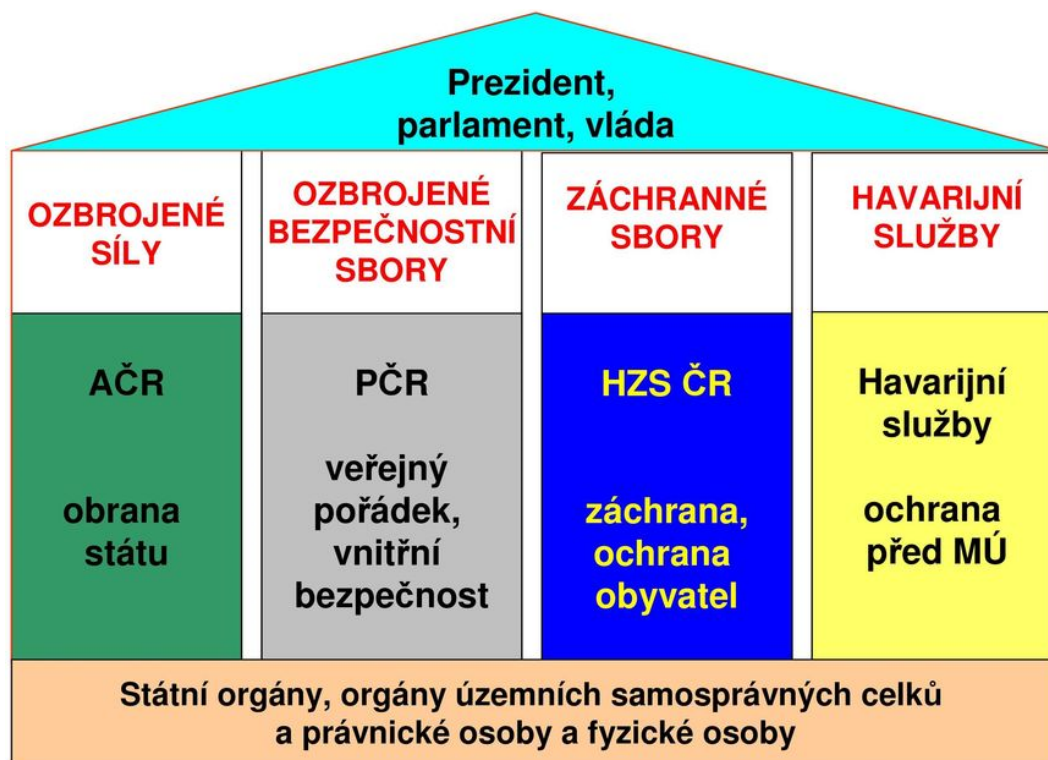
Vláda si je vědoma potřeby aktivně informovat veřejnost o bezpečnosti, vývoji v bezpečnostním prostředí a o opatřeních, které vláda a další orgány a instituce v této oblasti podnikají za účelem zajištění bezpečnosti občanů i celé ČR. Tato potřeba vychází z přesvědčení, že zvyšování veřejné informovanosti a vzájemné komunikace povede nejen k lepšímu pochopení bezpečnostní problematiky ze strany veřejnosti, ke zlepšení zpětné vazby, ale i k aktivnější účasti občanů při prevenci i řešení dílčích bezpečnostních problémů.

Hlavními prioritami v politice veřejné informovanosti jsou:

- zaměření na systematické informování veřejnosti o hrozbách a rizicích, o přijímaných opatřeních i důsledcích z toho plynoucích a zajištění zpětné vazby,
- spolupráce se sdělovacími prostředky,
- tvorba a provoz portálu veřejné správy jako jednotného místa pro předávání důležitých informací potřebných k zajišťování bezpečnosti státu jak veřejnosti, tak i jednotlivým prvkům bezpečnostního systému,
- podpora budování komunikační infrastruktury k zajištění přístupu občanů k informacím určeným pro veřejnost,
- podpora studia v oborech bezpečnosti na vysokých školách, podpora vzdělávacích programů s bezpečnostní tematikou. (Politika vnitřní bezpečnosti..., 2011)

5.2 Bezpečnostní systém ČR

Bezpečnostní systém České republiky je institucionální nástroj pro zajištění bezpečnosti státu, udržení a prosazení životních, strategických a dalších významných zájmů ČR, pro tvorbu a realizaci bezpečnostní politiky. Základní funkcí bezpečnostního systému je plánování, řízení, koordinace a vyhodnocování činnosti jednotlivých prvků při zajišťování bezpečnosti ČR. Systém musí adekvátně a operativně reagovat na všechny možné i pravděpodobné bezpečnostní hrozby, musí být schopen koncepčně a dlouhodobě reagovat na měnící se bezpečnostní prostředí. (Koncepte ochrany..., 2013)

Obr. 2 – Bezpečnostní systém ČR (Koncepte ochrany..., 2013)

5.3 Definice prvků bezpečnostního systému

Prezident – plní funkci vrchního velitele ozbrojených sil. V jeho pravomoci je i nařízení o provedení mimořádných opatření, pokud to daná situace v zemi vyžaduje. Podmětem jeho počínání je však předchozí návrh vlády. Mezi jeho práva patří možnost účastnit se zasedání bezpečnostní rady státu (dále jen „BRS“). Další pravomoci prezidenta jasně vyplývají z místní legislativy, především z Ústavy ČR. (Bezpečnostní strategie..., 2015)

Parlament ČR - „je velmi významný orgán, který v rámci své legislativní a kontrolní činnosti vytváří předpoklady realizace bezpečnostní politiky.“ (Lošek, 2013)

Mezi jeho činnosti můžeme zařadit:

- rozhodnutí o vyslání vojenských sil ČR mimo území,
- rozhodnutí o účasti ČR v mezinárodních obranných seskupeních,
- sledování a vyhodnocování práce složek zajišťujících ochranu státu,
- řešení financí vynaložených na bezpečnost,
- rozhodnutí o vyhlášení krizových stavů, stavu ohrožení státu a válečných stavů.

(Bezpečnostní strategie..., 2015)

Vláda – vystupuje jako hlavní výkonný orgán bezpečnostního systému a její kompetence jsou vymezeny v Ústavě ČR. Jde o kolektivní ústřední orgán státní moci zajišťující ochranu našeho státu. Dále zabezpečuje připravenost státu na krizové situace, které mohou nastat. Uskutečňuje bezpečnostní politiku státu a zároveň na sebe bere odpovědnost za provozuschopnost celého bezpečnostního systému. V rámci svých aktivit a nezastupitelných funkcí vytváří pracovní orgány. Zde mluvíme o BRS a Ústředním krizovém štábu (dále jen „ÚKŠ“), přičemž ÚKŠ je součástí systému orgánů BRS. (Souček, 2009)

Bezpečnostní rada státu – je vytvářena vládou dle čl. 9 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR. Je vymezena jako stálý pracovní orgán vlády pro přípravu a koordinaci návrhů opatření k zajištění bezpečnosti obyvatel a státu. (Souček, 2009)

Policie ČR – hlavními úkoly policie ČR je ochrana životů, zdraví a zamezování trestné činnosti. Mezi další úkoly patří předpisy mezinárodních smluv a spolupráce s ostatními bezpečnostními sbory včetně mezinárodního charakteru. (Česko, 1999)

Hasičský záchranný sbor – *„Zabezpečuje koordinovaný postup při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. HZS ČR tvoří generální ředitelství HZS ČR, které je organizační součástí Ministerstva vnitra, 14 hasičských UTB ve Zlíně, Fakulta aplikované informatiky 17 záchranných sborů krajů, Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku – Místku a Záchranný útvar HZS ČR. Součástí Generálního ředitelství HZS ČR jsou vzdělávací, technická a účelová zařízení:*

- *Školní a výcviková zařízení HZS ČR,*
- *Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč,*
- *Technický ústav požární ochrany Praha,*
- *Skladovací a opravárenské zařízení HZS ČR.“* (Lošek, 2013)

Záchranná zdravotnická služba – působí pod vedením Ministerstva zdravotnictví. Mezi náplní záchranné zdravotnické služby (dále jen „ZZS“) je záchrana života a zdraví občanů. Každý kraj je odpovědný za funkčnost a dostupnost příslušné ZZS. Z toho je dané, že ZZS má své zastoupení v každém jednotlivém kraji. Součástí ZZS je ředitelství, pracoviště krizové připravenosti, výjezdové skupiny a základny, operační středisko, vzdělávací a výcvikové středisko. (Zdravotnická záchranná služba, 2014)

Zpravodajské služby – velmi důležitou potřebou státu je schopnost nakládat s informacemi, které mohou přispívat k ochraně a prosazení zájmů a hodnot. Opírají o postavení a fungování společnosti v rámci daného státního útvaru. V oblasti potřeb státu a zajištění požadované bezpečnosti hrají významnou roli informace, jež jsou bezpečnostním složkám státu známé a dostupné. Z toho východiska jsou zřizovány zpravodajské služby, které mají za úkol tyto informace státním institucím poskytovat. Zpravodajské služby se řídí zákonem č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách. Hlavním jmenovatelem je Vláda ČR, která určuje charakter získávaných zpráv. V rámci ČR existují tři zpravodajské služby: Bezpečnostní informační služba (dále jen „BIS“), Vojenské zpravodajství (dále jen „VZ“) a Úřad pro zahraniční styky a informace (dále jen „ÚZSI“). Mezi kontrarozvědku řadíme BIS a VZ, mezi rozvědku řadíme VZ a ÚZSI. (Lošek, 2013)

6 VYBRANÉ BEZPEČNOSTNÍ HROZBY

Členství ČR v mezinárodních organizacích přináší i určité bezpečnostní hrozby. Tyto hrozby nemusí mít přímý dopad na naši bezpečnost, ale ohrožují například naše spojence. Mezi nejdůležitější hrozby, kterým je třeba věnovat maximální pozornost, patří:

- Ozbrojený konflikt Ruska s Ukrajinou,
- negativní aspekty migrace,
- korupce a organizovaný zločin,
- kybernetické útoky,
- terorismus,
- pohromy antropogenního a přírodního původu,
- šíření zbraní hromadného ničení.

Tyto bezpečnostní hrozby jsou rozebrány v jednotlivých odstavcích.

Ozbrojený konflikt Ruska s Ukrajinou - je název pro probíhající ozbrojený konflikt v ukrajinské části Donbasu mezi ukrajinskou armádou a dobrovolnickými ozbrojenými silami na jedné straně a proruskými separatisty a vojenskými jednotkami ozbrojených sil Ruské federace na straně druhé.

Negativní aspekty migrace – migraci obyvatel si můžeme vyložit jako proces, který naprosto ovlivňuje dlouhodobý vývoj lidstva. V mnoha oblastech dochází ke zvýšení válečných konfliktů, jehož výsledkem pak může být především nárůst míry nelegální migrace. V návaznosti na migraci obyvatel pak vznikají další aspekty spojené s bezpečností a vyvolávají sociální napětí. Migraci můžeme dělit na:

- ekonomickou migraci,
- politickou migraci,
- náboženskou migraci. (Migrace, 2014)

Korupce a organizovaný zločin – organizovaný zločin je druhem skupinové trestné činnosti páchané organizovanou zločineckou skupinou nebo organizací. Tyto skupiny a organizace mají většinou vícestupňovou vertikální organizační strukturu a je pro ně typické soustavné páchaní koordinované závažné trestné činnosti. Cílem organizovaného zločinu je dosažení maximálního zisku při vynaložení minimálních nákladů, a to zisku nejen

materiálního, ale například i ve formě společenského, ekonomického a politického vlivu. Organizovaný zločin tedy představuje mimořádná bezpečnostní rizika, ohrožující stabilitu světového hospodářského a politického systému. V současné době má organizovaný zločin na našem území zejména tuto podobu:

- výroba, pašování a distribuce drog,
- daňové podvody, útok na státní majetek,
- organizování prostituce a obchod s lidmi,
- padělání měny, zboží a porušování autorských práv,
- praní špinavých peněz, vydírání, korupce, padělání,
- mezinárodní obchod se zbraněmi a výbušninami,
- organizované krádeže automobilů, bankovní podvody a loupeže. (Co je organizovaný zločin, 2016)

Korupce – je zneužití postavení nebo funkce v politice, veřejné správě a hospodářství k osobnímu prospěchu. Korupce může být jak drobná nebo velká, organizovaná nebo neorganizovaná. Projevuje se podplácením, vydíráním, zavražďováním, úplatky a neoprávněnými výhodami či příjmy, jejich vyžadováním, udělováním anebo protěžováním. Politická korupce je specifickou formou, kdy zkorumpovaný politik slouží nikoli své zemi, ale cizím zájmům výměnou za přijetí peněz nebo zajištění mocenského postavení. Ačkoliv korupce přispívá ke zločinnosti, např. k praní špinavých peněz, kuplířství nebo obchodu s drogami, tak se zdaleka neomezuje jenom na tyto trestné aktivity. (Co je korupce, 2016)

Kybernetické útoky – je neakceptovatelné protiprávní jednání útočníka nebo skupiny útočníků z kyberprostoru, nejčastěji z internetu, které je proti zájmu dané osoby. Pro útočníky existuje více druhů motivací pro tvorbu kybernetického útoku, jak je již naznačeno v úvodu. Samotný útok poté nemusí být směřován proti konkrétní osobě, jelikož výběr oběti bývá často náhodný. U obětí kybernetického útoku může dojít ke ztrátě důvěrnosti informací, porušení integrity dat nebo například k odepření určité služby. Poškození kybernetickým útokem není pouze otázkou software, ale důsledek útoku může vést i k zničení hardwarových částí systému. Škodlivý kód může mít například za následek zvyšování teploty určitých částí počítače, což může vést až k jejich nevratnému poškození. (Kný, 2012)

Terorismus

„Terorismus je propočítané použití násilí nebo hrozby násilím, obvykle zaměřené proti nezúčastněným osobám, s cílem vyvolat strach, jehož prostřednictvím jsou dosahovány politické, náboženské nebo ideologické cíle. Terorismus zahrnuje i kriminální zločiny, jež jsou ve své podstatě symbolické a jsou cestou k dosažení jiných cílů, než na které je kriminální čin zaměřen.“ (Definice pojmu terorismus, 2009)

Cílem teroristických útoků je vyvolat co největší strach a paniku, a tím dosáhnout svých cílů. Tyto skupiny mohou přímo ohrozit životy lidí nebo jejich zdraví, životní prostředí, a též kritickou infrastrukturu daného státu. V poslední době se staly teroristické útoky jednou z důležitých hrozeb pro celý svět. Teroristické útoky nelze s jistotou předvídat. Mohou se projevit v jakoukoli dobu kdekoli na světě. Z tohoto důvodu je těžké zajistit dostatečné bezpečnostní opatření. Významným evropským rizikem současnosti, které neustále narůstá, je fenomén zahraničních bojovníků. Teroristické metody a jejich taktika je neustále obměňována, jelikož se snaží přizpůsobit měnícím se protiopatřením. Důležitá je zejména mezinárodní spolupráce a preventivní opatření. (Bezpečnostní strategie..., 2015)

Šíření zbraní hromadného ničení

Zbraně hromadného ničení se člení na jaderné, chemické a biologické. Jejich hlavním cílem je zabití velkého množství lidí. Zvláště šíření zmiňovaných zbraní může závažně ovlivnit bezpečnost v euroatlantickém prostoru. Schopnost těchto prostředků vyžaduje vysoké nároky na aktivní a pasivní protiopatření. Důležitost je rovněž připisována kontrole pohybu nejen legálních zbraní, ale i zajištění přenosu nelegálních zbraní. (Bezpečnostní strategie..., 2015)

7 ZÁVĚREČNÁ KAPITOLA TEORETICKÉ ČÁSTI

Teoretická část práce se zabývá problematikou bezpečnostních hrozeb a bezpečnostního prostředí. Tato část práce je rozdělena do šesti kapitol, které obsahují teoretické základy z oblastí bezpečnostních hrozeb a bezpečnostního prostředí, z nichž autor vychází při zpracování praktické části.

První kapitola se zabývá terminologií dané problematiky. Další kapitola věnuje pozornost právním, legislativním, politicko-koncepčním a strategickým dokumentům problematiky bezpečnostních hrozeb a bezpečnostního prostředí. Navazující třetí kapitola definuje vnitřní a vnější bezpečnostní prostředí a kritickou infrastrukturu, včetně havarijních plánů a krizového plánování. Čtvrtá kapitola vymezuje bezpečnostní rizika, hrozby a jejich dělení. Pátá kapitola formuluje bezpečnostní politiku a systém ČR. Poslední šestá kapitola definuje vybrané bezpečnostní hrozby, se kterými se dále částečně zabývá praktická část práce. Daná problematika je koncepčně ukotvena v právu bezpečnosti v politicko-koncepčních a strategických dokumentech. Skutečností zůstává, že se jedná o stále se vyvíjející proces reagující na změny v bezpečnostním prostředí.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 KOMPARACE DOKUMENTŮ VZTAHUJÍCÍ SE K BEZPEČNOSTNÍM HROZBÁM

V této kapitole jsou porovnány strategické dokumenty bezpečnostních hrozeb. Za dokumenty jsem porovnával bezpečnostní strategie z roku 2011, 2015 a koncepce ochrany obyvatelstva z roku 2020, 2025.

8.1 Bezpečnostní strategie ČR 2011

Vytvořením tohoto dokumentu značně ovlivnilo podepsání „Lisabonské smlouvy.“ Tento dokument má za cíl zefektivnit instituce EU a také novou Strategickou koncepci NATO přijatou na summitu konaném v Lisabonu v roce 2010. V tomto materiálu jsou popsány východiska bezpečnostní politiky ČR, bezpečnostní zájmy ČR, bezpečnostní prostředí stejně jako v předcházejícím materiálu. Tento dokument však již poměrně striktně vymezuje a také definuje bezpečnostní hrozby. Za největší hrozby jsou posuzovány terorismus, šíření zbraní hromadného ničení a kybernetické útoky. (Bezpečnostní strategie..., 2011)

8.2 Bezpečnostní strategie ČR 2015

V úvodním slově Bezpečnostní strategie ČR 2015 (schválená vládou ČR v únoru 2015), předsedy vlády je doslova řečeno: „Přál bych si, aby tato doplněná Bezpečnostní strategie byla efektivním nástrojem pro vládu ČR k zajišťování svých klíčových úkolů, kterými jsou zajištění bezpečnosti obyvatel a obrana svrchovanosti a územní celistvosti země.“ Z řečené lze odvodit, že tento strategický dokument nepřinese zásadní změny (samotný dokument uvádí, že doplňuje Bezpečnostní strategii z roku 2011). Připomeňme si situace v době přípravy dokumentu. I dále hledá organizovaný zločin způsoby zvýšení zisků pocházející z nelegálních aktivit, čím více je používaná globální síť – internet, tím více dochází k útokům na systémy prostřednictvím této sítě. I přes to, že se neodehrávají ozbrojené konflikty v přímém sousedství ČR, tak mají vliv na vnitřní bezpečnost ČR. Zatímco bezpečnostní strategie z roku 2015 považuje za největší hrozby oslabování mechanismu kooperativní bezpečnosti i politických a mezinárodně-právních závazků v oblasti bezpečnosti, nestabilita a regionální konflikty v euroatlantickém prostoru a jeho okolí, terorismus. Tento dokument klade důraz na extremismus a nárůst interetnického a sociálního napětí. (Bezpečnostní strategie..., 2015)

8.3 Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030

Koncepce byla klíčovým dokumentem, který komplexně popisuje systém ochrany obyvatelstva. Dokument formuluje základní principy, vymezuje významné oblasti a nástroje, jejichž prostřednictvím je ochrana obyvatelstva realizována. Hlavním cílem této koncepce je rozpracovat jednoznačným způsobem vize a úkoly, které jsou nastavené v základních strategických dokumentech a zabezpečit tak jejich implementaci a realizaci. Koncepce rozebírá také strategické cíle, kde patří:

- Bezpečnost obyvatelstva,
- komplexnost, nedělitelnost,
- udržitelnost. (Koncepce ochrany..., 2013)

8.4 Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030

Dokument, jehož hlavní myšlenkou a klíčovým motivem je připravený stát, připravený občan. Stát vytváří bezpečnostní systém, který rozvíjí nástroje sloužící k posilování ochrany obyvatelstva. Je podmíněna kvalitou odezvy tohoto systému na různé typy hrozeb neustálým rozvojem schopností jeho jednotlivých složek. Koncepce představuje tři strategické cíle ochrany obyvatelstva, jimiž jsou klíčové oblasti změn pro nadcházející období:

- Rozvoj podmínek,
- podpora úkolů a opatření,
- zvyšování účinnosti organizace. (Koncepce ochrany..., 2020)

9 DOTAZNÍK NA TÉMA „BEZPEČNOSTNÍ HROZBY ČESKÉ REPUBLIKY“

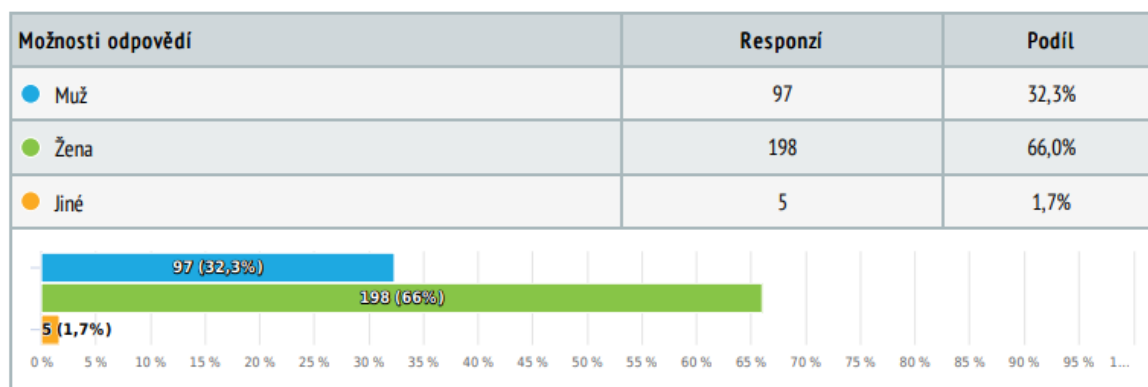
Pro splnění hlavních cílů mé práce jsem zvolil dotazníkové šetření. Každému ze svých respondentů jsem položil 12 otázek týkající se bezpečnostních hrozeb ČR. Dotazník byl sestaven za účelem naplnění zásady č. 2 v rámci zásad pro vypracování a má přímou návaznost na cíl práce. Při volbě struktury dotazníku byla zohledněna teoretická část práce a rešerše aktuálních zdrojů.

9.1 Analýza osobních otázek dotazníkového šetření

Tato kapitola obsahuje analýzu osobních otázek z dotazníkového šetření.

1 Kdo jste?

Výběr z možností, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

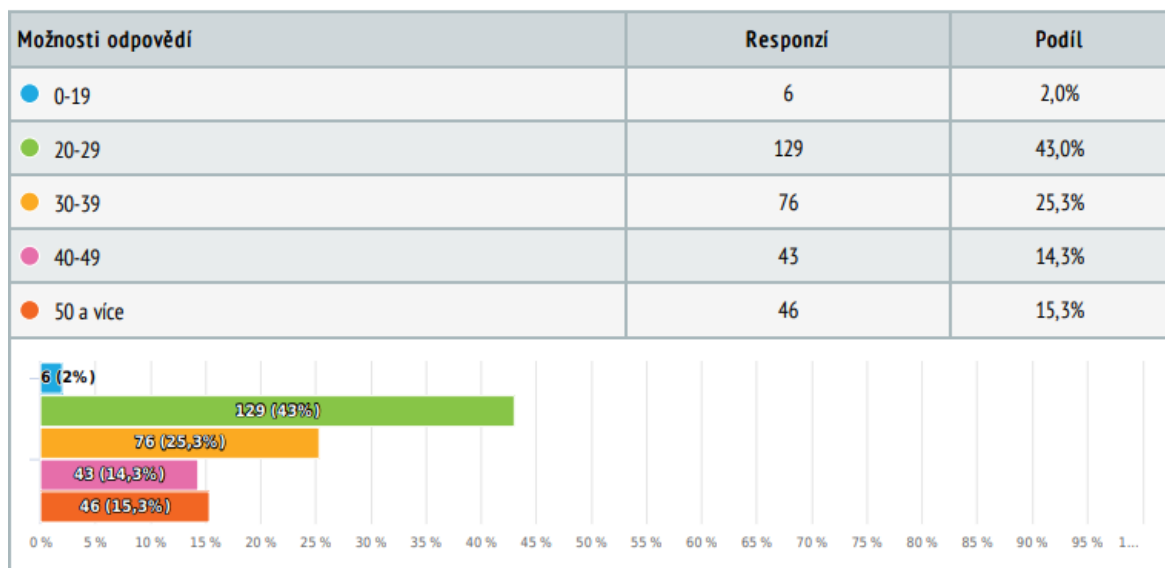

Obr. 3 – Zohlednění zastoupení jednotlivých pohlaví respondentů (vlastní)

Jak je uvedeno na obrázku č. 3, z celkového počtu 300 oslovených respondentů převažovala ženská část populace. Mezi dotazované se podařilo úspěšně oslovit i pět osob s jiným pohlavím, tzv. transgender osoby. To poukazuje na skutečnost, kdy i tato část populace se zajímá o bezpečnostní hrozby České republiky.

2 Kolik Vám je let?

Výběr z možností, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

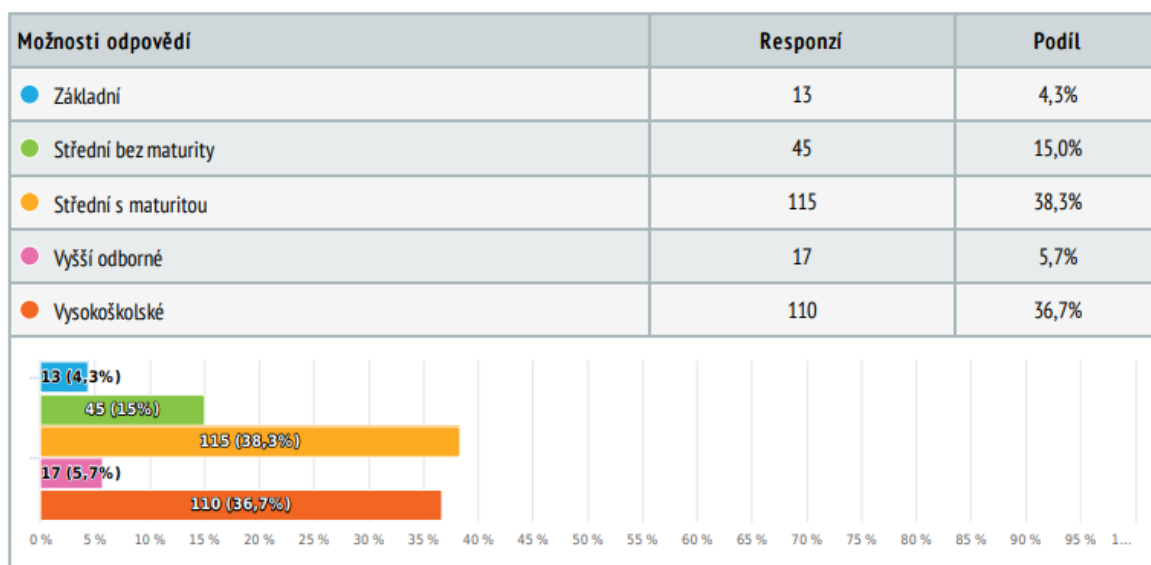

Obr. 4 – Zohlednění věku respondentů (vlastní)

Obrázek č. 4 zohledňuje věk dotazovaných respondentů. Dotazník převážně oslovil mladistvé ve věku 20-29 let. Tento neproporcionální počet odpovědí lze vnímat jako limitující faktor při posuzování výsledků, neboť nasbírané poznatky zohledňují primárně názory cílové skupiny do 30 let. Naopak dotazníkové šetření nejméně oslovilo nezletilou část populace ve věku 0-19 let. Takový výsledek lze částečně označit za nedostatečné oslovení této skupiny obyvatel.

3 Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Výběr z možností, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

Obr. 5 – Zohlednění nejvyššího dosaženého vzdělání respondentů (vlastní)

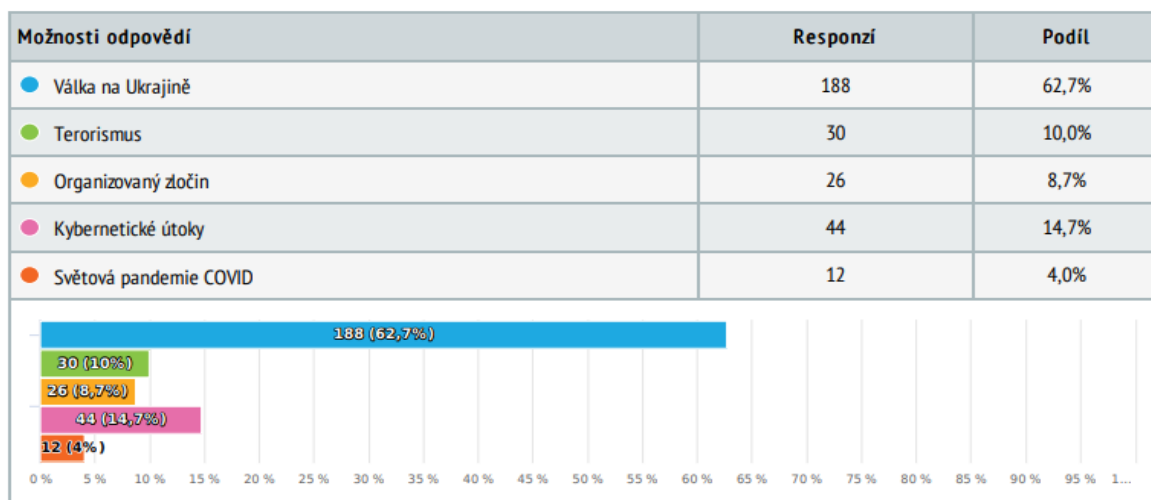
Napříč nejvyšším stupněm dosaženého vzdělání, viz obrázek č. 5, byli z dotazníkové šetření nejčastěji osloveni respondenti se středním vzděláním zakončené maturitní zkouškou a vysokoškolským vzděláním.

9.2 Analýza otázek zaměřených na bezpečnostní hrozby

Tato kapitola obsahuje analýzu otázek zaměřených na bezpečnostní hrozby.

4 Co je pro Vás v dnešní době z níže uvedených možností největší hrozbou?

Výběr z možností, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

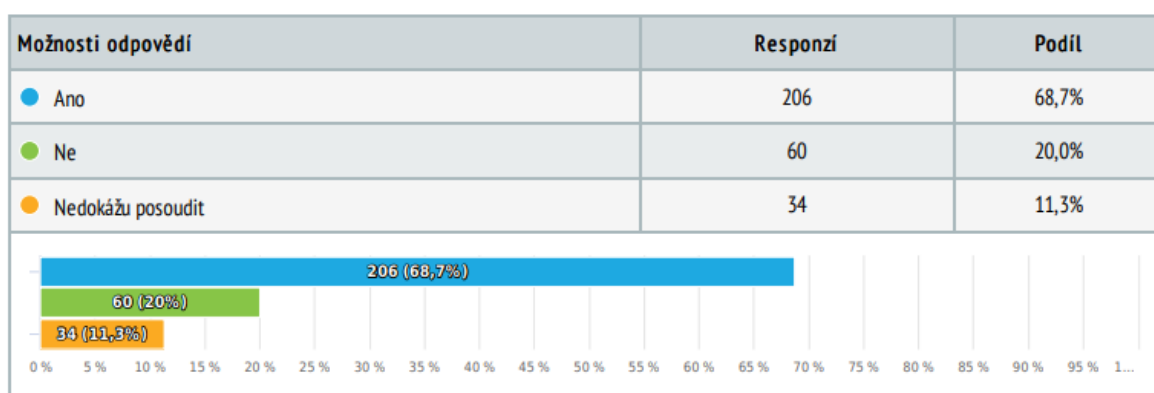

Obr. 6 – Největší hrozby podle respondentů (vlastní)

Obrázek č. 6 jednoznačně označuje "Válku na Ukrajině" za největší současnou bezpečnostní hrozbu. Naopak "světová pandemie COVIDU", která je z určitých hledisek na ústupu, byla respondenty označena za nejmenší hrozbu. Respondenti si uvědomují i dlouhodobější nebezpečí v České republice, jako je terorismus, kybernetické útoky (malware, Dos, phishing aj.), tak i organizovaný zločin, jako je např. obchod s drogami a nelegálními zbraněmi.

5 Obáváte se, že válka na Ukrajině může ohrozit bezpečnost ČR?

Výběr z možností, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

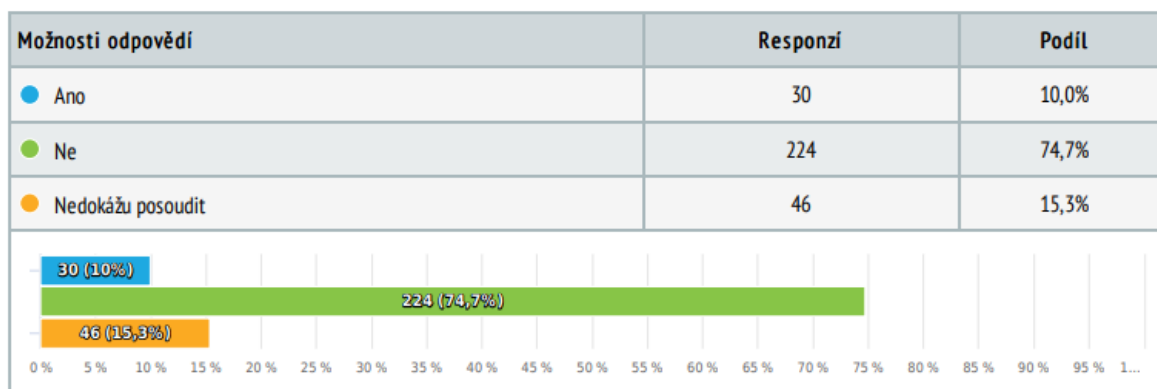

Obr. 7 – Válka na Ukrajině a bezpečnost ČR (vlastní)

Jak označuje obrázek č. 7, převažující část dotazovaných respondentů se válkou na Ukrajině obává ohrožení vnitrostátní bezpečnosti. Takové ohrožení bezpečnosti by mohlo znamenat samotnou invazi nepřátelských sil na území České republiky.

6 Měla by se ČR zapojit do konfliktu mezi Ukrajinou a Ruskem?

Výběr z možností, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

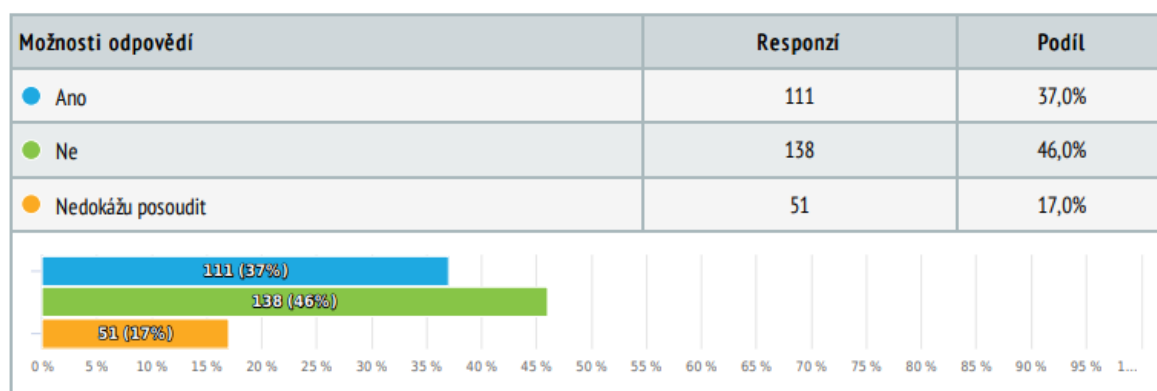

Obr. 8 – Zapojení do konfliktu na Ukrajině (vlastní)

Z odpovědí na otázku č. 6 je patrný výsledek, kdy respondenti schvalují převážně pasivní přístup České republiky k válce mezi Ukrajinou a Ruskou federací. Určitá skupina dotazovaných, celkem 15,3 %, nedokáže zaujmout stanovisko o zapojení České republiky do současného konfliktu na východě Evropy.

7 Ve srovnání s jinými státy, postavila se Česká republika dobře k opatření zamezující šíření pandemie COVID?

Výběr z možností, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

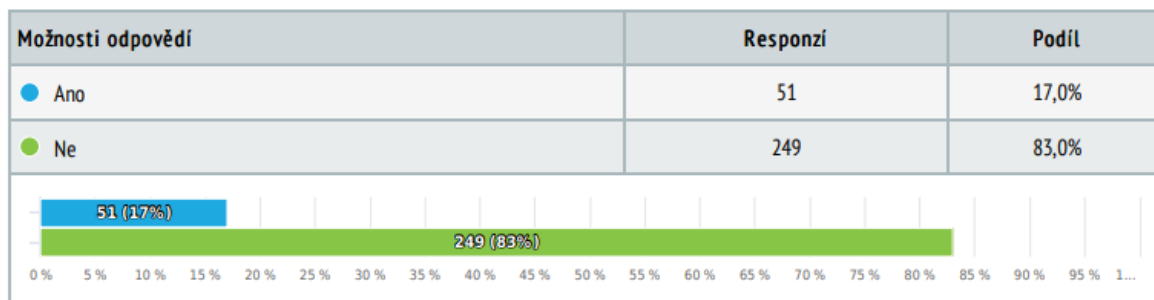
Obr. 9 – Pandemie COVID (vlastní)

Obrázek č. 9 vyhodnocuje odpovědi na otázku přístupu České republiky k opatřením proti nemoci COVIDU ve srovnání s jinými státy. Značná část respondentů ve vnitrozemí nevyhodnocuje uplynulé dva roky od vypuknutí pandemie za správně řešenou pandemickou

situaci. Důkazem nezvládnuté situace je samotný výsledek, kdy Česká republika patřila mezi nejpostiženější země v infikovaných, ale i úmrtích v přepočtu na jeden milion obyvatel.

8 Zanechaly na Vás bezpečnostní opatření vůči COVID psychické následky?

Výběr z možností, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

Obr. 10 – Psychické následky bezpečnostních opatření (vlastní)

Na většinu dotazovaných respondentů nezanechaly bezpečnostní a protipandemická opatření vůči nemoci COVID žádné psychické následky, viz obrázek č. 10. Mezi takové psychické potíže lze obecně označit problémy se spánkem, zhoršené nálady či stravovací návyky.

9 Pokud jste v předešlé otázce odpověděli ANO, tak jaké. Pokud jste odpověděli NE, otázku můžete přeskočit.

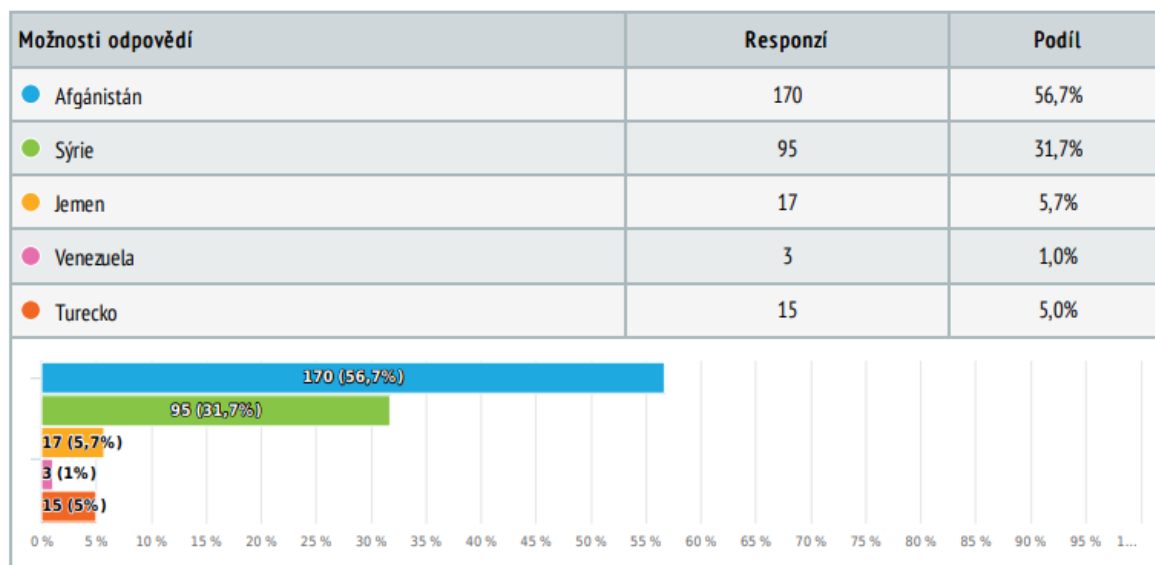
Textová odpověď, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

Obr. 11 – Konkrétní psychické následky (vlastní)

Určitou část respondentů psychické následky pandemie COVID postihly. Až na výjimečné případy se zpravidla jednalo o nedostatek sociální stimulace a interakce či zvýšený sklon k alkoholu.

10 Do jakého státu nevycestujete z důvodu obav hrozby teroristických útoků? (mimo Ukrajinu a Rusko)

Výběr z možností, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

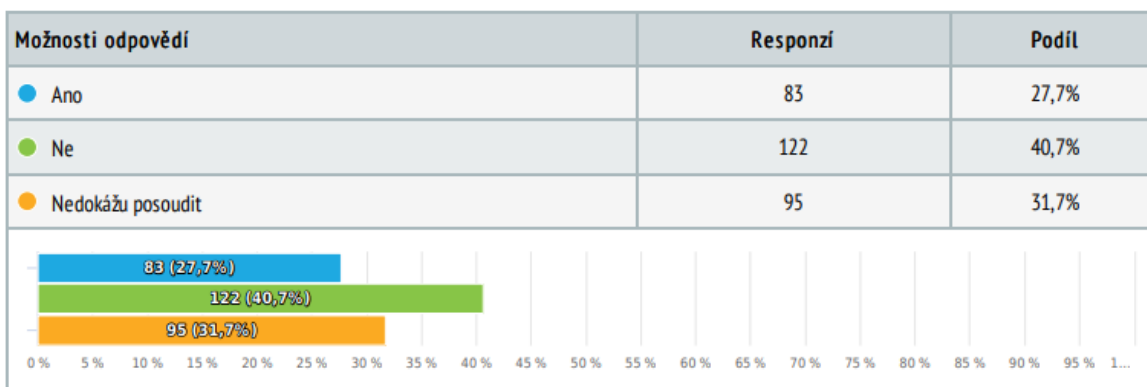

Obr. 12 – Nejnebezpečnější státy světa (vlastní)

Vzhledem k současnému válečnému konfliktu na východě Evropy, dotazníkové šetření samočinně neuvažuje cestování do válečně zapojených zemí – Ukrajiny a Ruské federace. Nicméně, respondenti z veřejně známých důvodů mají převážně obavy z vycestování do Afganistanu a rovněž vybraných zemí Blízkého východu. Ačkoliv Venezuela představuje obdobná nebezpečí, jako jsou únosy cizinců aj., nepatří tento jihoamerický stát i vzhledem ke své geografické poloze k turisticky vyhledávaným destinacím. Souhrnný výsledek odpovědí respondentů je zobrazen na obrázku č. 12.

11 Myslíte si, že informace sdělována českými médii o terorismu jsou pravdivá?

Výběr z možností, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

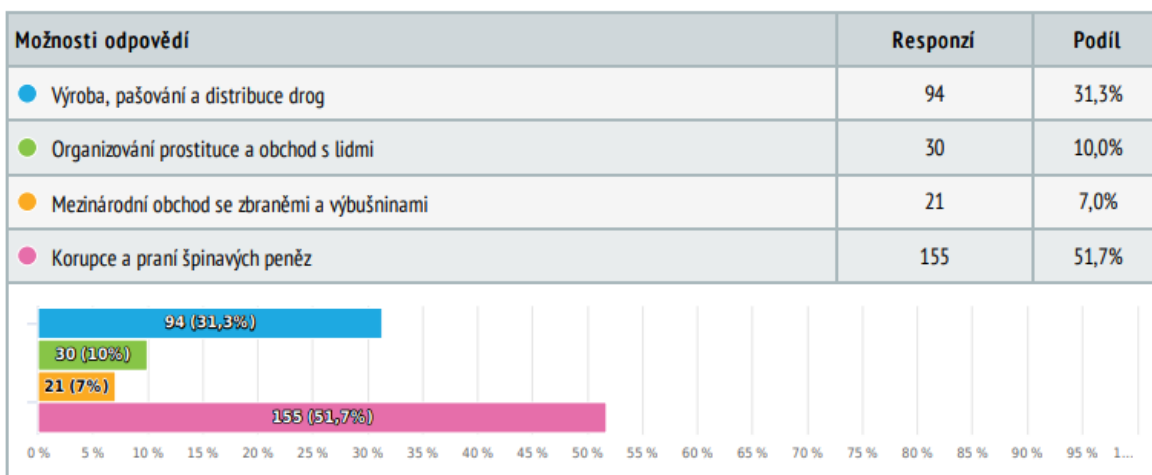

Obr. 13 – Terorismus a média (vlastní)

Obrázek č. 13 zobrazuje důvěryhodnost českých médií ohledně informovanosti týkajícího se nebezpečí terorismu. Dotazovaní respondenti převážně českým médiím nedůvěřují a celkem 31,7 % nedokáže situaci okolo dezinformací českých médií posoudit. Na celkovou nedůvěryhodnost českých médií, nejen ohledně informovanosti o terorismu, upozorňuje například anketa zpravodajské agentury Reuters. Zdroj: <https://ct24.ceskatelevize.cz/media/2510080-medialni-trendy-2018-obavy-z-fake-news-a-soumrak-socialnich-medii-jako-zdroje-zprav>

12 Který druh organizovaného zločinu je dle Vás nejrozšířenější?

Výběr z možností, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

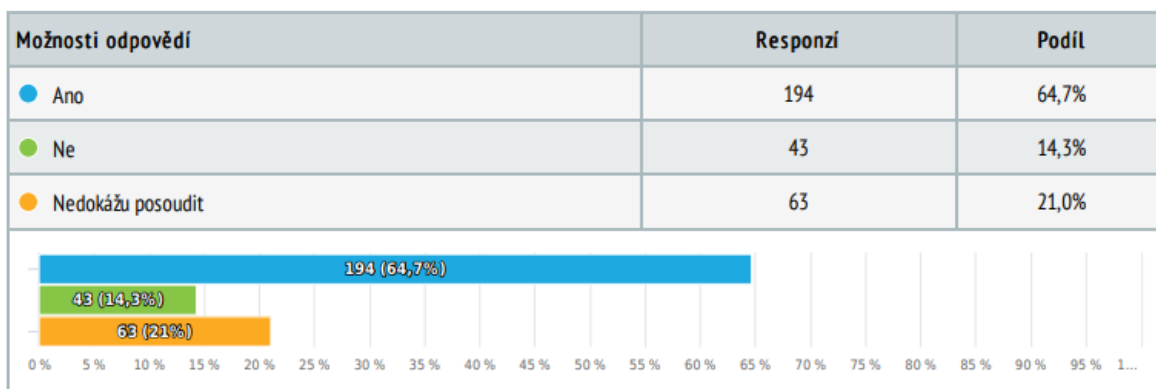

Obr. 14 – Druhy organizovaného zločinu (vlastní)

Podle respondentů patří mezi nejrozšířenější organizovaný zločin korupce a praní špinavých peněz. Avšak jak je zobrazeno na obrázku č. 14, poměrně výrazné zastoupení patří i organizovaným zločinům, jako jsou drogoví dealeri a distributoři.

13 Máte dojem, že organizovaný zločin je/bude na vzestupu?

Výběr z možností, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

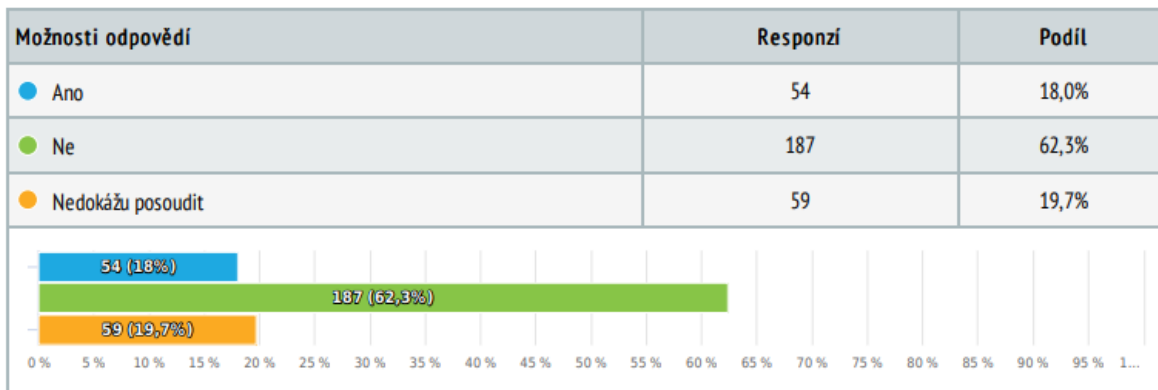

Obr. 15 – Vzestup organizovaného zločinu (vlastní)

Jak je uvedeno na obrázku č. 15, respondenti v současné a nadcházející době nepříznivě vnímají vývoj organizovaného zločinu, který bude podle jejich uvážení nadále narůstat.

14 Myslíte si, že je Váš počítač/notebook dobře zabezpečený před případným kybernetickým útokem?

Výběr z možností, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

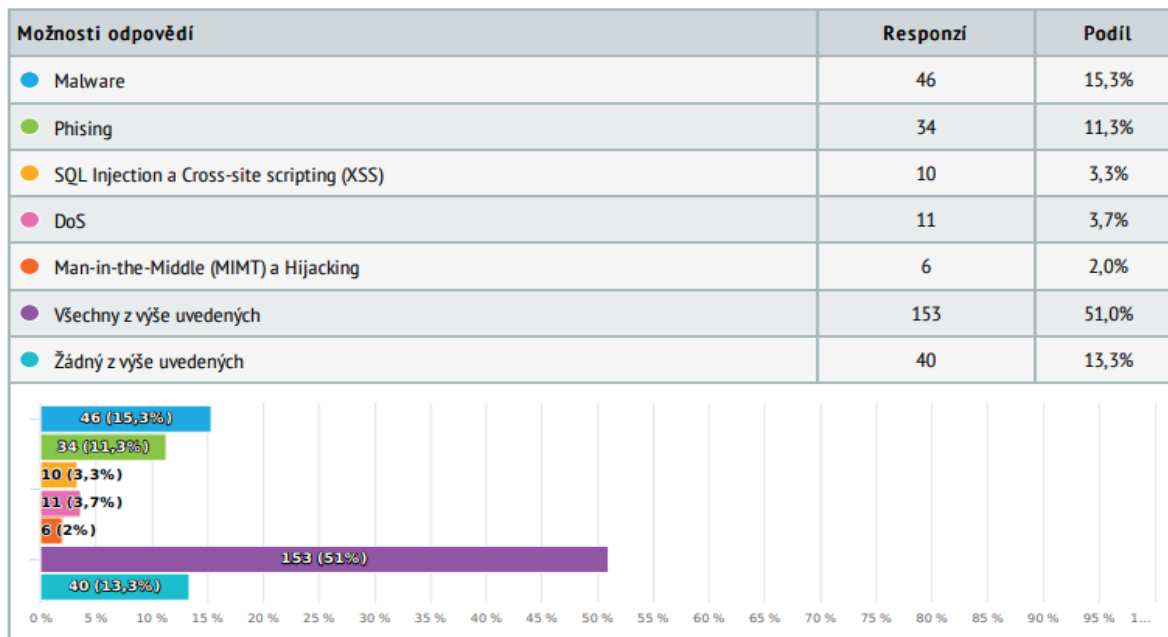

Obr. 16 – Kybernetický útok (vlastní)

Většina respondentů nepovažuje svůj notebook či počítač za dostatečně zabezpečený před potenciálním kybernetickým útokem, viz obrázek č. 16. Navíc, jak uvádí Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost (dále jen „NÚKIB“) v současné době se pravděpodobnost kybernetických útoků na fyzické, ale i právnické osoby zvyšuje. Zdroj: <https://nukib.cz/cs/infoservis/aktuality/1734-nova-zprava-o-stavu-kyberneticke-bezpecnosti-incidentu-pribyva-a-jsou-zavaznejsi/>

15 Jaký typ kybernetických útoků je pro Vás největší hrozbou?

Výběr z možností, zodpovězeno 300 x, nezodpovězeno 0 x

Obr. 17 – Typy kybernetických útoků (vlastní)

Jak zobrazuje obrázek č. 17, respondenti se neobávají vybraného kybernetického útoku. Naopak, určitá část dotazovaných, celkem 13,3 %, se neobávají nejčastějších kybernetických útoků jako jsou malware, phishing či DoS.

9.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Respondenti v postupné návaznosti zodpovídali anketní otázky na téma současných, ale i dlouhodobých bezpečnostních hrozeb a rizik.

Úvod dotazníku, konkrétně otázky č. 1-3, byl tvořen obecným seznámením s respondenty. Napříč dotazníkem se podařilo oslovit všechny pohlaví různých věkových skupin i s odlišným dosaženým vzděláním. Tento výsledek je zcela žádoucí, neboť zejména současná bezpečnostní rizika ohrožují všechny fyzické osoby.

Následně se dotazník zaměřoval na vybrané bezpečnostní hrozby našeho státu. Česká republika je součástí globalizovaného světa a nelze se tedy o nepřímém aktuálním nebezpečí zcela distancovat. Konkrétně se jednalo o obecné otázky směřované na současně probíhající válku na Ukrajině, dále terorismus, organizovaný zločin, kybernetické útoky a světové

pandemie infekčního onemocnění COVID. Další bezpečnostní hrozby České republiky, jak uvádí například Ministerstvo České republiky, extremismus a bezpečnost civilního letectví, bylo pro dotazník opomenuto. Naskrz celým dotazníkem se respondenti nejvíce obávají současné války odehrávající se na území Ukrajiny. Nelze zcela určit, co tvoří přímý dopad na obavy respondentů. Může se jednat o aktuálnost války (výsledek ankety č. 4), nebo blízká pozice válečného pole (určitým způsobem výsledek ankety č. 10). S nejvyšší pravděpodobností se jedná o kombinaci těchto dvou faktorů doplněné nejistotou z nadcházejícího vývoje konfliktu.

Jak je možné posoudit z výsledků anketní otázky č. 6, právě obavy a strach z přímého válečného konfliktu a celkově napjatou situací na východě Evropy mohou být důsledkem pasivního přístupu respondentů ohledně zapojení České republiky do války.

Z hlediska dlouhodobějších rizik ohrožující bezpečnost České republiky jsou dotazovaní respondenti taktéž pesimističtější. S výrazným poměrem jsou respondenti přesvědčeni o neustálém rozvoji organizovaného zločinu. Za nejrozšířenější byla označena korupce a praní špinavých peněz. Nicméně, dotazovaným dělá například starosti výroba a distribuce drog. S organizovaným zločinem týkající se drog a zakázaných návykových látek se potýká společnost již desítky let, přičemž je tento zločin stále rozšířenější a ani přes moderní bezpečnostní praktiky či techniky se nedaří drogy zdárně eliminovat. Lze uvést, že všechny vedené organizované zločiny se přímo nebo nepřímo respondentů, ale i celkově všech fyzických osob, dotýkají.

Dotazovaným rovněž dělají obecně starosti neřízené kybernetické útoky. Bohužel, jak je uvedeno ve výsledku anketní otázky č. 14, ani přes nárůst různorodých kybernetických útoků, se většina respondentů nepovažuje dostatečně chráněna.

Na druhou stranu ustupující pandemie infekčního onemocnění COVID-19 již obavy respondentům nezpůsobují. Navíc na převažující většině dotazovaných nezanechala pandemie COVIDU žádný přímý psychický dopad. Psychické následky, jimiž někteří respondenti trpěli, byly převážně společenské potřeby, pokud by se vycházelo například z Maslowovy pyramidy. V menším měřítku psychických následků se jednalo o propadnutí k alkoholu nebo sklonům k lenivosti.

V celkovém srovnání dotazníkového šetření si lze všimnout výrazného vlivu mediálních, resp. informačních toků a kanálů. Na jedné straně COVID, který výrazně ztratil na hodnotě v médiích, se projevil příznivě na psychice respondentů. Dotazovaným již nezpůsobuje

takové obavy. Naopak eskalující válečný konflikt na Ukrajině, který patří k nejsledovanějším zpravodajským rubrikám, dotazovaným obavy způsobuje. To lze označit za výsledek, kdy i přes nedůvěru k médiím (výsledek anketní otázky č. 11) mají informační toky výrazný vliv na psychiku respondentů tedy v případě, pokud by například česká média více upozorňovala na nebezpečí kybernetických útoků a kladla větší důraz na jejich ochranu, mohli by se respondenti softwarově více zabezpečit.

Dále určitá skupina respondentů nemá na vybrané řešené hrozby jednoznačný názor. To znovu může potvrzovat výsledek, kdy není na určitá bezpečnostní témata kladen dostatečný důraz, popř. vznikají dezinformace, které vyvolávají v respondentech nedůvěryhodnost. Nerozhodnost je bohužel v častých případech nežádoucí a způsobuje problémy.

Souhrnně, současné světové, ale i národní dění ve 21. století, lze jednoznačně ve všech ohledech označit za turbulentní dobu. To způsobuje nárůst kvantitativních, ale bohužel i kvalitativních bezpečnostních rizik, které vyvolávají obavy v respondentech.

10 APLIKACE METODY SWOT NA VÁLKU NA UKRAJINĚ

V rámci metody SWOT analýzy jsou zkoumány problémy vůči válce na Ukrajině a jsou navržena opatření pro minimalizaci tohoto problému.

10.1 Metoda SWOT

Metoda SWOT analýzy je všestrannou metodou, která je zaměřena na zhodnocování vnitřních a vnějších okolností, jež ovlivňují úspěšnost určitého procesu. V tomto případě to je válka na Ukrajině a opatření pro minimalizaci problémů. Metoda SWOT zahrnuje:

- silné stránky,
- slabé stránky,
- příležitosti,
- hrozby.

Základní pravidla analýzy SWOT jsou:

- zaměření na důležité informace a vyvarování se množství nepotřebných informací,
- zahrnují se do ní pouze objektivní informace,
- doporučená je i týmová spolupráce, sloužící k vytyčení podstatných informací,
- informace se pak rozdělí do čtyř skupin podle pravidla SWOT. (Grasseová, 2012)

10.2 Aplikace metody SWOT

Metoda SWOT byla vytvořena za účelem naplnění zásady č. 3 v rámci zásad pro vypracování a má přímou návaznost na cíl práce. V tabulce jsou vyobrazeny silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby.

Tab. 1 – Aplikace metody SWOT na válku na Ukrajině (vlastní)

SWOT	Silné stránky	Příležitosti
Přednosti	Posílení jednoty a obranyschopnosti EU a NATO	Posílení trendů využití pokročilých technologií ve všech oblastech života společnosti
	Omezení geopolitického globálního vlivu Ruské federace	Posílení potenciálu armád jednotlivých členských států NATO
	Vojenská pomoc Ukrajině	Sjednocení migrační politiky EU
	Solidarita s lidem Ukrajiny	Eliminace energetické závislosti států EU na Ruské federaci
Nedostatky	Slabé stránky	Hrozby
	Neřešení problémů předcházejícího vývoje nejenom v daném regionu	Světová válka (použití jaderných zbraní)
	Efektivita sankcí uvalených na Ruskou federaci	Eskalace lokálních konfliktů
	Nejednotný postup států EU ve věci nákupu ropy a plynu z Ruské federace	Souběh vojenských a nevojenských krizových stavů
	Neochota k diplomatickému řešení konfliktu především na straně vedení Ruské federace	Globální ekonomická krize

Silné stránky řeší vývoj nových metod, které jsou vhodné pro rozvoj silných stránek společnosti. Níže jsou popsány a hodnoceny silné stránky. (Management mania, 2016)

Tab. 2 – Silné stránky (vlastní)

Faktory	Váha	Hodnocení	Celkem
Silné stránky			
Posílení jednoty a obranyschopnosti EU a NATO	0,3	3	0,6
Omezení geopolitického globálního vlivu Ruské federace	0,3	3	0,9
Vojenská pomoc Ukrajině	0,15	5	0,75
Solidarita s lidem Ukrajiny	0,25	5	1,25
Celkem			3,5

Silné stránky:

Posílení jednoty a obranyschopnosti EU a NATO – Státy, které jsou členy organizací EU a NATO se po útoku Ruské federace na Ukrajinu snaží posílit jednotu a obranyschopnosti. Česká republika se bude snažit o zvýšení 2 % HDP na obranu.

Omezení geopolitického globálního vlivu Ruské federace – EU při invazi Ruské federace na Ukrajinu přijala okamžité sankce. Začátkem dubna EU akceptovala již pátý balík sankcí proti Ruské federaci, na jehož základě zcela zakáže dovoz ruského uhlí, kde Ruská federace přijde téměř o 98 miliard korun ročně.

Vojenská pomoc Ukrajině – Mnoho států se přičiňují Ukrajině pomoc vojenskými prostředky. Celkově dary prostřednictvím ministerstva obrany na zvládnání ukrajinské krize z pohledu vojenského materiálu v tuto chvíli Česká republika poskytla přes 725 milionů korun. EU dosud poskytla Ukrajině vojenskou pomoc v hodnotě 36 miliard korun. (Uděláme vše pro to..., 2022)

Solidarita s lidem Ukrajiny – Značné množství států usilují o pomoc ukrajinským uprchlíkům od poskytnutí finanční pomoci, humanitární pomoci a taktéž přijetí do země a začlenění do společnosti. EU vyhradila 90 milionů eur na humanitární pomoc. Česká republika momentálně poskytla azyl přes 254 000 ukrajinským uprchlíkům. (Česko v pátek vydalo..., 2022)

Slabé stránky pojednávají o odstranění slabin pro vznik nových příležitostí. (Management mania, 2016)

Tab. 3 – Slabé stránky (vlastní)

Faktory	Váha	Hodnocení	Celkem
Slabé stránky			
Neřešení problémů předcházejícího vývoje nejenom v daném regionu	0,15	-3	-0,45
Efektivita sankcí uvalených na Ruskou federaci	0,3	-4	-1,2
Nejednotný postup států EU ve věci nákupu ropy a plynu z Ruské federace	0,25	-4	-1
Neochota k diplomatickému řešení konfliktu především na straně vedení Ruské federace	0,3	-3	-0,9
Celkem			-3,55

Slabé stránky:

Neřešení problémů předcházejícího vývoje nejenom v daném regionu – Již na jaře roku 2014 v důsledku invaze byla „Anexe Krymu Ruskou federací.“ Sankce, které byly nastavené vůči této anexe nebyly zcela dostačující, proto vyústění konfliktu mezi stranami.

Efektivita sankcí uvalených na Ruskou federaci – Od července a září 2014 zavedla EU hospodářské sankce zaměřené na obchod s Ruskem v konkrétních hospodářských odvětvích (doprava, energetika, suroviny). Bohužel, tato opatření uvalených sankcí nebyla dostatečně efektivní z důvodu vzniku války na Ukrajině. (Omezující opatření EU..., 2022)

Nejednotný postup států EU ve věci nákupu ropy a plynu z Ruské federace – Dodávky ruského plynu do Evropské unie zatím pokračují navzdory požadavku Kremlu, aby odběratelé platili v rublech, hlavní výzva zůstává pro Evropskou unii stejná: pokusit se obejít bez ruských energetických surovin. Nicméně, řada evropských zemí je na energetických surovinách z Ruské federace značně závislá a ČR není výjimkou. (Jak opustit plyn..., 2022)

Neochota k diplomatickému řešení konfliktu především na straně vedení Ruské federace – Ruská federace a Ukrajina měli již mnoho diplomatických setkání, především z důvodu kompromisu obou stran. I když to vypadalo nadějně, ani jedna schůzka nedopadla adekvátně. V drtivé většině případů nesouhlasila Ukrajina s podmínkami zástupců Ruské federace.

Příležitosti je použití silných stránek pro zamezení hrozeb. (Management mania, 2016)

Tab. 4 – Příležitosti (vlastní)

Faktory	Váha	Hodnocení	Celkem
Příležitosti			
Posílení trendů využití pokročilých technologií ve všech oblastech života společnosti	0,2	4	0,8
Posílení potenciálu armád jednotlivých členských států NATO	0,25	3	0,75
Sjednocení migrační politiky EU	0,25	4	1
Eliminace energetické závislosti států EU na Ruské federaci	0,3	4	1,2
Celkem			3,75

Příležitosti:

Posílení trendů využití pokročilých technologií ve všech oblastech života společnosti – To se především týká kybernetické společnosti, kdy skupina „anonymous“ vyhlásila válku v kyberprostoru Ruské federaci. Toto společenství zablokovalo hned několik sítí a dokonce se nabourali do serverů ruské televize. Posílení trendů pokročilých technologií ve všech oblastech života společnosti je zcela na místě.

Posílení potenciálu armád jednotlivých členských států NATO – V rámci aliance je Česká republika členem takzvaného východního bloku spolu s Rumunskem, Maďarskem, Polskem, Slovenskem, Bulharskem a třemi pobaltskými státy Litvou, Lotyšskem a Estonskem. V reakci na ruskou agresi aliance tyto země vojensky posiluje, aby byly v případě nebezpečí připraveny bránit svá území, a tedy celou alianci. Na summitu následující den po začátku ruského útoku na Ukrajinu se na posílení východního bloku dohodly všechny členské země NATO.

Sjednocení migrační politiky EU – ČR a EU se staví pozitivně k přijímání ukrajinské migrace, což může být možným východiskem celkovému sjednocení migrační politiky EU.

Eliminace energetické závislosti států EU na Ruské federaci – EU nyní dováží 90 % své spotřeby plynu, 45 % přitom pochází z Ruské federace. Nový plán Evropské komise počítá

s posílením dodávek plynu od ostatních dodavatelů, například z Ázerbájdžánu, Alžírsko nebo Norska a tím zamezení co možná největší dodávky plynu od Ruské federace.

Hrozby vyjadřují vývoj strategií, díky nimž je možné omezit hrozby ohrožující naše slabé stránky. (Management mania, 2016)

Tab. 5 – Hrozby (vlastní)

Faktory	Váha	Hodnocení	Celkem
Hrozby			
Světová válka (použití jaderných zbraní)	0,4	-4	-1,6
Eskalace lokálních konfliktů	0,2	-4	-0,8
Souběh vojenských a nevojenských krizových stavů	0,2	-2	-0,4
Globální ekonomická krize	0,2	-3	-0,6
Celkem			-3,4

Hrozby:

Světová válka (použití jaderných zbraní) – Jeden z nejnebezpečnějších scénářů, který je pravděpodobný, je světová válka za použití jaderných zbraní. Ruská federace v určitém slova smyslu rozpoutala světovou válku po napadení Ukrajiny, kde se snaží eskalovat tento konflikt i jinými prostředky (dezinformace, kybernetické útoky, energetická válka).

Eskalace lokálních konfliktů – Ne všechny státy odsoudí ruskou invazi. Jsou státy, které si mohou vzít příklad od Ruské federace a budou se chtít napodobit, což může vést k eskalaci lokálních konfliktů.

Souběh vojenských a nevojenských krizových stavů – Pokud se uvedené krizové stavy setkají s pohromou či katastrofou nebo s časovým a místním souběhem několika pohrom, katastrof či bezpečnostních ohrožení, může poměrně rychle a neočekávaně vzniknout stav vyžadující mimořádná opatření v oblasti bezpečnosti státu.

Globální ekonomická krize – Jedná se o globální ekonomickou krizi, jež se momentálně nerealizuje a upřednostňuje se válka. Už momentálně stoupání cen a inflace, která je za poslední dobu nejvyšší. Vlády tuto situaci neimplementují, ačkoliv můžeme diskutovat, zda tento problém není mnohem zásadnější pro občany, kde nebude střední třída než válka.

Metoda SWOT se mimo jiné skládá z interní části, exténní části a bilance. Interní část se počítá z pohledu silných a slabých stránek, zatímco exténní část se počítá od příležitostí až po hrozby. Tato čísla se pak sečtou a tvoří celkovou bilanci těchto částí.

Tab. 6 – Interní část (vlastní)

Interní část	
Silné stránky	3,5
Slabé stránky	-3,55
Celkem	-0,05

Tab. 7 – Exténní část (vlastní)

Exténní část	
Příležitosti	3,75
Hrozby	-3,4
Celkem	0,35

Tab. 8 – Bilance (vlastní)

Bilance	
Interní část	-0,05
Exténní část	0,35
Celkem	0,3

10.3 Výstup metody SWOT analýzy

Cílem metody SWOT analýzy bylo komplexní a objektivní zhodnocení situace ohledně probíhající války na Ukrajině. Nutno si uvědomit, že tento válečný konflikt ohrožující světový mír, přináší mimo nepříjemných důsledků i určité příležitosti.

Metoda SWOT celkově vychází ze čtyř částí: hrozeb, příležitostí, silných a slabých stránek. Jako hrozby byly jednoznačně označeny například začátkem další světové války s použitím jaderných zbraní nebo výskyt výrazné globální ekonomické krize. Z toho důvodu byla především hrozba jaderné války ohodnocena patřičnou vahou při vyhodnocování metody SWOT. Mezi škodlivé dosažení cíle dále patří slabé stránky. Zde byl zařazen nesjednocený postup států EU a NATO.

Dále poměrně nízká efektivita sankcí vztahující se na Rusko nevedla ke stažení vojsk a ukončení války. Jak bylo uvedeno, bohužel i přes tuto nebezpečnou situaci má válka na Ukrajině určité příležitosti. Příkladem je příležitost ke sjednocení migrační politiky EU nebo dosažení energetické závislosti na Ruské federaci.

Mezi silné stránky byla zařazena například solidarita a vojenská i materiální pomoc Ukrajině. Právě tato pomoc má potenciálně velký vliv na vysokou obranyschopnost Ukrajiny proti Rusku. Celkový průběh války se shoduje i s výsledkem provedené metody SWOT. Ukrajina totiž s pomocí spojenců zdárně ruské invazi vzdoruje. Je ovšem nutno bezprostředně dále přihlížet k velkým hrozbám, které by mohly eskalovat až použitím jaderných nebo jiných zbraní hromadného ničení.

11 PŘÍPADOVÉ STUDIE

Tato kapitola se zabývá případovými studiemi mimořádných událostí v ČR, které mohou vzniknout a mohou být charakteru jak přírodního, tak antropogenního. Mezi mimořádné události, na něž jsem dělal případové studie, jsou požáry, povodně, vichřice, epidemie, vyřazení zdrojů pitné vody, přemnožení škůdců a sněhová kalamita.

11.1 Požáry

a) Místo možného výskytu

Místo požáru není možné určit, může k němu dojít v jakémkoliv porostu. Zejména v zalesněných masivech však může dojít k rozsáhlým lesním požárům. (Hrušková, 2018)

b) Pravděpodobnost výskytu

K požáru může dojít z mnoha různých důvodů, většinou zcela náhodně. Vysoká pravděpodobnost požáru je především v létě. Nejčastější příčiny jsou:

- Odhozený nedopalek cigarety,
- rozdělávání ohně v lese a v přírodě,
- pálení roští při lesních pracích. (Hrušková, 2018)

c) Ohrožení a rozsah v závislosti na čase a dalších podmínkách

Ohrožení a rozsah závisí na druhu a stáří lesního porostu, denní a noční době, síle a směru větru, množství a době posledních srážek, přístupnosti terénu, době rozvoje požáru. (Hrušková, 2018)

d) Ohrožení obyvatelstva

V případě požáru musí být zkontrolovány všechny prostory, budovy i lidé zachráněni či evakuováni z nebezpečných oblastí. Ohrožené mohou být domy a byty v okolí lesa, rekreační zařízení a tábory. (Hrušková, 2018)

e) Předpokládané dopady vyvolané mimořádnou událostí

Možnost poškození ekosystému, rozšíření do nebezpečných objektů a oblastí. (Hrušková, 2018)

11.2 Povodně

a) Místo možného výskytu

Místem možného výskytu jsou zejména:

- Oblasti zaplavené koncentrovaným odtokem dešťové vody
- záplavové oblasti v blízkosti koryt řek, kde přechodně výrazně stoupnou vodní hladiny,
- oblasti, ze kterých voda nemůže odtékat normálním způsobem. (Hrušková, 2018)

b) Pravděpodobnost výskytu

Přírozená povodeň může být způsobena:

- Nepředvídatelným táním sněhu,
- přívalovými srážkami,
- dlouhotrvajícími srážkami. (Hrušková, 2018)

c) Ohrožení a rozsah v závislosti na čase a dalších podmínkách

Ohrožení a rozsah budou ovlivněny převážně:

- Akumulačními schopnostmi krajiny,
- rychlostí táním ledu a množstvím sněhového pokrytí,
- intenzitou, místem a délkou srážek. (Hrušková, 2018)

d) Ohrožení obyvatelstva

- Usmrcení nebo zranění osob povodňovou vodou,
- usmrcení nebo zranění osob v důsledku druhotných následků (destrukce budov, výbuchy, požáry, úniky nebezpečných látek, nehody v dopravě),
- poškození zdraví a úmrtí osob jako následek vzniklých epidemií,
- zamoření místních zdrojů pitné vody,
- ohrožení života a zdraví v důsledku trestné činnosti a paniky. (Hrušková, 2018)

e) Předpokládané následky vyvolané mimořádnou událostí

- Poškození nebo zničení objektů obytné, občanské a průmyslové zástavby,
- ohrožení zdraví a života osob (přímé, epidemie),
- ohrožení zvířat,
- omezení nebo přerušení dodávky el. energie, plynu, vody, telekomunikačních služeb,
- omezení nebo přerušení silniční a železniční dopravy,

- omezení nebo přerušení zásobování,
- omezení poskytování zdravotní péče,
- výbuchy, požáry, úniky nebezpečných látek,
- kontaminace životního prostředí. (Hrušková, 2018)

11.3 Vichřice

a) Místo možného výskytu

Ničivé působení vichřice se může projevit kdekoliv na území ČR. (Hrušková, 2018)

b) Pravděpodobnost výskytu

Vznikají oblastně jako důsledek nastalých klimatických podmínek, proto je nelze konkretizovat. (Hrušková, 2018)

c) Ohrožení a rozsah v závislosti na čase a dalších podmínkách

Rozhodujícím faktorem pro rozsah ohrožení je síla větru, zejména v nárazech, doba a místo jeho působení. Ohrožení může být znásobeno, pokud je vichřice doprovázena deštěm s bouřkou nebo sněžením. (Hrušková, 2018)

d) Ohrožení obyvatelstva

- Zranění nebo usmrcení osob zejména v důsledku destrukcí budov (střech) a různých konstrukcí, možných havárií v silniční a železniční dopravě či v leteckém provozu,
- nepřímé ohrožení (ztížení životních podmínek) jako důsledek omezení až přerušení dodávky el. energie, zásobování, dopravy, telefonního spojení, poskytování lékařské služby první pomoci. (Hrušková, 2018)

e) Předpokládané následky vyvolané mimořádnou událostí

- Omezení nebo přerušení silniční a železniční dopravy,
- omezení nebo přerušení dodávky zejména elektrické energie, příp. plynu a pitné vody,
- poškození budov občanské a průmyslové zástavby, občanské vybavenosti,
- poškození komunikací a komunikačních objektů. (Hrušková, 2018)

11.4 Epidemie

Ohrožení života obyvatel způsobeno epidemickým výskytem salmonelózy, chřipky, covidu, bacilární úplavice a virové hepatitidy.

a) Místo možného výskytu

Epidemiologie je definována jako nárůst výskytu infekčního onemocnění v daném čase a místě, který výrazně převyšuje to, co se v daném čase a místě běžně očekává. Z hlediska důležitosti přichází do hry velká epidemie alimentárních nemocí šířených pitnou vodou nebo kontaminovanými potravinami. Dále tyto cizorodé nemoci nemusí být v našem případě běžné. Z předvídatelnosti rizik vedoucích k mimořádným událostem lze zahrnout rozsáhlé hrozby pro zdraví a nemoci velkého počtu lidí, jejichž výskyt a dopad jsou často nepředvídatelné v čase a prostoru. Místo s největší pravděpodobností ohniska lze považovat za místo, kde se shromažďuje obyvatelstvo. Především jsou to pracovní kolektivy, školky, školy a sociální zařízení a také společná kuchařská zařízení. V některých případech se jedná o občanská společenství s nízkou úrovní osobní hygieny a malými znalostmi o ochraně a prevenci zdraví. V letních měsících jsou to koupaliště, prázdninové tábory mládeže, brigádnické ubytovny k sezónním pracím, oblasti v okolí velkých vodních nádrží s velkou kumulací osob a zvířat. Příznivé podmínky pro hromadný rozvoj epidemií vznikají rovněž při mimořádných situacích spojených s omezenou možností hygieny (záplavy, zvýšená migrace obyvatelstva do omezených prostorů, přemnožení hlodavců a jiných přenašečů bakteriálních a infekčních onemocnění, apod.). V neposlední řadě je to oblast komunální hygieny, zejména odpadních vod a toxických odpadů, které mohou ohrozit obyvatele dotčených oblastí nebo imisní situaci. Mezi epidemií řadíme:

- Salmonelóza,
- chřipka,
- covid,
- bacilární úplavice,
- virová hepatitida. (Hrušková, 2018)

b) Pravděpodobnost výskytu

Salmonelóza a bacilární úplavice se častěji vyskytují v létě a chřipka v zimě. Epidemie se mohou přesouvat z jednoho místa na druhé v závislosti na pravděpodobné cestě přenosu. Zvyšuje se pravděpodobnost výskytu, jako je migrace lidí, přeshraniční

pracovní aktivity, zrychlená doprava, rozvoj cestovního ruchu atd. (Hrušková, 2018)

c) Ohrožení a rozsah v závislosti na čase a dalších podmínkách

Šíření epidemických onemocnění je vázané na ročním období, vnímavosti lidí a počtu nositelů infekce.

Čas – klíčovými faktory jsou inkubační doba jednotlivých onemocnění, včasnost záchytu původce nákazy, přijetí hygienických opatření a jejich dodržování.

Počasi - ovlivňuje bacilární úplavici, salmonelózu a chřipku.

Zvýšená intenzita epidemií - nedodržování správné technologie výroby, skladování a distribuce potravin; distribuce závadných potravin a vody; kumulace (hromadění) obyvatelstva (u chřipky).

Jiné vlivy - velká kontaminace potravin, drůbeže a vajec při salmonelóze, - přemnožení možných přenašečů (hlodavci, hmyz). (Hrušková, 2018)

d) Ohrožení obyvatelstva

Ohrožení zdraví a života obyvatelstva může dosáhnout značných rozměrů.

Salmonelóza - invalidita, popř. úmrtí u dětí a seniorů.

Virová hepatitida – invalidita s dalšími zdravotními následky.

Chřipka – může postihnout zdraví celé populace, zejména dětí a seniorů s možností ojedinělých úmrtí.

Bacilární úplavice - zvýšená nemocnost i mortalita. (Hrušková, 2018)

e) Předpokládané následky vyvolané mimořádnou událostí

- Zvýšený počet onemocnění a úmrtí obyvatel,
 - karanténní opatření (narušení celkového způsobu života v důsledku ochranných opatření),
 - ohrožení zásobování obyvatelstva potravinami,
 - omezení základních služeb,
 - ekonomické ztráty v důsledku nařízených karanténních opatření (omezení výroby).
- (Hrušková, 2018)

11.5 Vyřazení zdrojů pitné vody

a) Místo možného výskytu

Potenciální nedostatek pitné vody v ČR se může projevit ve všech oblastech

zásobovanými zejména z veřejných vodovodních sítí.

Nedostatek pitné vody může být způsoben:

- Odstraněním zdroje pro nevyhovující kvalitu vody v důsledku zamoření vody nesprávnými látkami,
- snížením produktivity vodních zdrojů v důsledku dlouhotrvajícího sucha. (Hrušková, 2018)

b) Pravděpodobnost výskytu

Pravděpodobnost výskytu strádání pitné vody nelze oblastně specifikovat v závislosti na jeho příčině:

- Malá pravděpodobnost při snížení vydatnosti vodních zdrojů v důsledku sucha by mohla nastat v případě dlouhodobého (několik let trvajícího) vláhového deficitu, kdyby úhrnná bilance dotace podzemních a povrchových vod byla nižší než úhrn podzemního a povrchového odtoku,
- větší pravděpodobnost při odstranění vodovodu nebo jeho části z provozu v důsledku znečištění zdroje vody nesprávnými látkami, technologickými nehodami nebo teroristickými aktivitami. (Hrušková, 2018)

c) Ohrožení a rozsah v závislosti na čase a podmínkách

Kontaminace vodních zdrojů a vodovodního potrubí

Ohrožení života a zdraví obyvatelstva se stupňuje tím, jak se infikovaná voda přibližuje ke spotřebitelům (do vodovodních sítí, technologických zařízení pro výrobu pitné vody a do zdrojů pitné vody) a prodlužuje se časová prodleva zjištění proniknutí. (Hrušková, 2018)

Počasí - zimní období

- prodloužení až přerušení dekontaminační činností,
- výrazně obtížné zastavení nouzového zásobování vodou. (Hrušková, 2018)

Denní doba - noc

- prodloužení dekontaminačních činností,
- je vyžadováno použití nouzových zdrojů elektrického napájení k osvětlení. (Hrušková, 2018)

Jiné vlivy

- praktické zkušenosti s velkoplošným znečištěním ústředního vodního zdroje,

- přístupnost přenosných zařízení pro výrobu a distribuci pitné vody. (Hrušková, 2018)

d) Ohrožení obyvatelstva

- Nedostatek pitné vody,
- zdravotní rizika používání kontaminované vody pro obyvatelstvo,
- zhoršení hygienické situace,
- činnosti ohrožující dotčená zdravotní střediska,
- zastavení nebo snížení výroby potravin,
- ohrožení veřejného pořádku v postižených oblastech. (Hrušková, 2018)

e) Předpokládané následky vyvolané mimořádnou událostí

- Riziko vzniku epidemií zejména v městských aglomeracích,
- zastavení nebo snížení výroby v některých továrnách,
- riziko úmrtnosti hovězího a vepřového masa ve zranitelných oblastech. (Hrušková, 2018)

11.6 Přemnožení škůdců

a) Místo možného výskytu

Přírodními škůdci mohou infikovat zemědělské a lesní porosty kdekoliv na území: zemědělské porosty – hlodavci, masožravý hmyz, bakterie, houby a plísně, lesní porost – kůrovec. (Hrušková, 2018)

b) Pravděpodobnost výskytu

Katastrofální příčiny nadměrného přemnožení škůdců:

- Biologické a klimatické podmínky vhodné pro reprodukci,
- oslabování lesních porostů (působení chemikálií). (Hrušková, 2018)

c) Ohrožení a rozsah v závislosti na čase a podmínkách

Důležitými faktory pro rozsah napadených oblastí jsou klimatické podmínky a časová prodleva likvidace škůdců. (Hrušková, 2018)

d) Ohrožení obyvatelstva

Šíření nemocí; nepříjemné životní podmínky. (Hrušková, 2018)

e) Předpokládané následky vyvolané mimořádnou událostí

Vznik a rozvoj epidemie (pandemie). (Hrušková, 2018)

11.7 Sněhová kalamita

a) Místo možného výskytu

Sněhová kalamita je mimořádná událost, díky níž může být zasaženo celé území ČR, zejména však ve vyšších nadmořských výškách. (Hrušková, 2018)

b) Pravděpodobnost výskytu

Sněhová kalamita je závislá na klimatických podmínkách – její výskyt se očekává v zimním období, od 1. listopadu do 31. března následujícího roku. (Hrušková, 2018)

c) Ohrožení a rozsah v závislosti na čase a dalších podmínkách

Klíčovými faktory vzniku kalamit je vydatnost a délka trvání sněhových srážek, zejména intenzita větru (akumulace extrémních sněhových srážek s výraznou větrnou činností). (Hrušková, 2018)

Počasí:

- Komplikace s rozvíjením sil a prostředků při sněhové pokrývce nebo náledí,
- komplikovaná situace během evakuace osob, možné podchlazení dotyčných lidí. (Hrušková, 2018)

Další účinky:

- Sněhové kalamity mohou zpomalit záchranné práce,
- omezení lékařské péče, zásobování a dopravy,
- možné pozastavení dodávky elektrické energie a telekomunikačního spojení,
- možnost sekundárních dopadů (nedostatek pitné vody atd.). (Hrušková, 2018)

d) Ohrožení obyvatelstva

- Nepředpokládá se bezprostřední ohrožení zdraví a života obyvatel, rizikem je poskytnutí první lékařské péče v případě akutního ohrožení zdraví z důvodu komplikací v dopravě,
- ztížení životních podmínek (omezení až přerušování zásobování, dopravy, lékařské péče). (Hrušková, 2018)

e) Předpokládané následky vyvolané mimořádnou událostí

- Snížení nebo zastavení železniční a silniční dopravy,

- poruchy energetických rozvodů a inženýrských sítí - zejména pozastavení dodávek elektřiny, případně plynu a pitné vody, telekomunikačního spojení
 - poškození silnic,
 - viditelné škody na průmyslových a občanských budovách, obecních zařízeních.
- (Hrušková, 2018)

11.8 Dovětek k případovým studiím

Na uvedených případových studiích jsou zpracovány praktické nácviky při vzniku mimořádných událostí v České republice. Případové studie řeší vznik požáru, povodní, vichřic, epidemií, vyřazení zdrojů pitné vody, přemnožení škůdců a sněhovou kalamitu. Jedná se o vnitřní bezpečnostní hrozby, které jsou v současné době velmi diskutovaným tématem. Ve studiích je řešeno místo možného výskytu mimořádné události, pravděpodobnost výskytu, ohrožení a rozsah v závislosti na čase a dalších podmínkách, ohrožení obyvatel a předpokládané následky vyvolané mimořádnou událostí.

12 NÁVRH NA ZLEPŠENÍ A PŘÍPADNÁ DOPORUČENÍ PRO MINIMALIZACI HROZEB

Před samotným návrhem a doporučením minimalizujícími hrozby pro vnější a vnitřní bezpečnostní prostředí České republiky je nutno si především uvědomit, že Česká republika je již několik desetiletí součástí demokratického západního světa.

Jak bylo výše uvedeno, Česká republika je již několik let součástí globalizovaného světa. To kromě velkého množství výhod přináší i zvýšený výskyt bezpečnostních hrozeb. Typickým příkladem je terorismus se zásadním mezníkem 11. září 2001 ve Spojených státech amerických. Mimo hrozeb provázející lidstvo od počátku světových dějin (válek aj.) jsou pro 21. století nové hrozby původem ve virtuálním světě. Na pořadu dne jsou nově vzniklá bezpečnostní rizika jako například kybernetické útoky.

Jak potvrzují provedené analýzy, ČR čelí bezpečnostním rizikům ve vnějším i vnitřním bezpečnostním prostředí. Vnější bezpečnostní prostředí je po ustupující pandemii COVIDU nově zásadně ovlivněno válkou na Ukrajině. Dle řady bezpečnostních analytiků může tato válka v blízké budoucnosti vést bezprostředně k přímému ohrožení samotné České republiky. Východiskem z této situace je především sjednocený a důrazný postoj států EU a NATO v přijímaných opatřeních proti agresorovi.

Významné místo mezi hrozbami má nadále organizovaný zločin, korupce, praní špinavých peněz či výroba a distribuce drog, popř. jiných návykových látek. Cestou zlepšení daného stavu je další personální a materiální posilování bezpečnostních složek (Národní centrály proti organizovanému zločinu), práva bezpečnosti a především prevence.

Velkou aktuální hrozbou jsou kybernetické útoky. Jak uvedli respondenti v dotazníku, nejsou proti kybernetickým útokům dostatečně chráněni. Výrazné posílení antivirové ochrany, bezpečnostních hesel, pravidelné aktualizace a vícestupňové ochrany k citlivým datům jsou základními nástroji ke zvýšení vlastní kybernetické bezpečnosti obecně i individuálně.

Česká republika, její bezpečnostní politika a bezpečnostní systém musí být připravena čelit i vnitřním nebezpečím, jako jsou například přírodní katastrofy. V tomto aspektu je možno konstatovat, že připravenost na mimořádné události v dané oblasti je na velmi vysoké úrovni. Česká republika se sice nachází v mírném podnebném pásu, ale se změnou klimatu je možné očekávat i přírodní katastrofy nadrozměrných důsledků. Proti takovým přírodním katastrofám se zcela účinně a předvídatelně bránit nelze.

Mezi nepředvídatelnou a neočekávanou mimořádnou událost lze zařadit i pandemii COVIDU, která však díky provedené vakcinaci a promořenosti obyvatel ztrácí na razanci.

Méně se daří čelit hrozbám, které přímo souvisí s globálním oteplováním. Příkladem je zvýšený výskyt životu nebezpečných parazitů (klíš'ata aj.) nebo škůdců ohrožující například dřeviny lýkožroutem smrkovým. Nepřímo se proti těmto škůdcům zvyšuje obranyschopnost a způsoby, jak jim efektivně čelit. K důvodům, proč se zatím účinně nedaří čelit těmto parazitům je i faktor, který lze označit dvouslovným za mediální zájem.

Aktuální hrozby neustále překrývají dlouhodobější a střednědobé problémy. V letech 2020 a 2021 se řešil především mediálně a politicky „pouze“ COVID, který je momentálně nahrazen aktuálností válkou na Ukrajině.

Přestože dotazovaní respondenti věrohodnosti médií nepreferují, mají tyto telekomunikační kanály na občany výrazný vliv. Důkazem je anketní otázka, kdy respondentům způsobují větší obavy vycestování do zemí Blízkého východu než například jihoamerické Venezuely. Tyto země totiž byly českými telekomunikačními kanály daleko více v uplynulé době řešeny, jednak vlivem stáhnutých vojsk spojeneckých armád NATO v Afganistánu a také migrační vlnou, zejména ze Sýrie. O Venezuele a jejich problémech v médiích nejsou téměř žádné zprávy. Přičemž její problémy jsou stejně závažné jako v jiných zemích, které ohrožují mír a bezpečnost tamních obyvatel, popř. celosvětový mír a bezpečnost celé známé civilizace. Telekomunikačním kanálům fandí i technický rozvoj. Jsou to tedy média, jež lze označit za účinný nástroj proti všem vnitřním i vnějším hrozbám, kterým Česká republika čelí. Zároveň je to prostředek, jenž je snáze rozšířenou korupcí ovlivnitelný a dezinformacemi může způsobit nemalé škody a problémy.

Ve výsledku i přes velkou kvantitu a účinnosti jednotlivých bezpečnostních hrozeb, se kterými se Česká republika potýká, lze naši zemi označit za dostatečně zabezpečenou.

ZÁVĚR

Tato diplomová práce se zabývá problematikou: „Bezpečnostní hrozby v aktuálních souvislostech bezpečnostního prostředí České republiky.“ Hlavním cílem bylo zanalyzování a vyhodnocení současného stavu bezpečnostních hrozeb pro Českou republiku, který do značné míry bude aktualizovat současný systém a navrhne možná nová východiska. Tato problematika je zpracována v teoretické i praktické části.

V teoretické části práce jsou zmíněny základní pojmy z terminologie bezpečnosti, primárně je zmíněn rozdíl mezi vnější a vnitřní bezpečností státu, je zde zahrnuta problematika krizového řízení, havarijních a krizových plánů, která s danou problematikou souvisí. Nedílnou součástí teoretické části je dělení mimořádných událostí, jejich dělení a jsou zde vybrané bezpečnostní hrozby. Teoretická část práce si klade za cíl seznámit čtenáře s vnitřními a vnějšími hrozbami, které v nemalé míře ovlivňují nejen ČR, ale i celý svět.

Praktická část práce se zaměřuje na vnitřní a vnější bezpečnostní hrozby. Pro splnění cílů mé práce jsem použil dotazníkové šetření, metodu SWOT a případové studie. Zprvu jsou porovnány dokumenty zabývající se problematikou bezpečnostních hrozeb, a to bezpečnostní strategie z roku 2011 a z roku 2015; koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 a 2025. Následně jsem se pomocí dotazníkového šetření ptal lidí na téma „bezpečnostní hrozby v ČR.“ Dotazník vyplnilo přes 300 respondentů, kteří odpovídali na 15 otázek. Zaměřovaly se na osobní otázky daného člověka a otázky týkající se vnějších hrozeb. Metoda SWOT zahrnuje silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby, kde jsou tyto druhy charakterizovány, následně jsou zkoumány problémy ke vztahu ke konfliktu na Ukrajině a jsou navržena opatření pro dopady tohoto problému. Poslední metodou je dotazníkové šetření zabývající se vnitřními hrozbami v ČR. Cíl diplomové práce byl splněn.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ADAMEC, Vilém. Organizace a řízení bezpečnosti v ČR: sborník prezentací [online], 2016. Dostupné z: <https://docplayer.cz/9147607-Bezpecnostni-system-statu-ing-vilem-adamec-ph-d.html>

ADAMEC, Vilém. Využitelnost havarijních plánů v praxi. Časopis 112, Praha, 2004, roč. 3, č. 8, s. 23-24. ISSN 1213-7075

ADAMEC, Vilém, David ŘEHÁK a Lenka ČERNÁ. Základy organizace a řízení bezpečnosti v České republice. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2012. SPBI Spektrum. Modrá řada. ISBN 978-80-7385-123-1.

Analýza hrozeb pro Českou republiku. Praha. 2015 [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/analyza-hrozeb-zprava-pdf.aspx>

Audit národní bezpečnosti 2016. Vláda České republiky [online]. [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/auditnarodnibezpecnosti-151410>

Bezpečnostní hrozby. Ministerstvo vnitra ČR [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby337414.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

Bezpečnostní pojmy. [cit. 2020-02-22]. Ministerstvo vnitra České republiky. [online]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnost.aspx>

Bezpečnostní strategie České republiky 2011 [online]. Praha, 2011 [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/bezpecnostni_strategie_cr_2011.pdf

Bezpečnostní strategie České republiky 2015 [online]. Praha, 2015 [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>

Co je korupce. Policie České republiky [online]. Praha, 2016 [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/co-je-korupce.aspx>

Co je organizovaný zločin. Policie České republiky [online]. Praha, 2016 [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/co-je-organizovany-zlocin.aspx>

ČESKO, Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění ústavního zákona č. 300/2000 Sb. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1998. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6585>

ČESKO, Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1999. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219>

ČESKO, Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném a o změně některých zákonů. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2000, a. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

ČESKO, Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2000, b. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>

ČESKO, Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatření pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2000, c. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-241>

Česko v pátek vydalo uprchlíkům z Ukrajiny 2824 víz, dosud přes 254 500. *Seznam Zprávy* [online]. 2022 [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-cesko-v-patek-vydalo-uprchlikum-z-ukrajiny-2824-viz-dosud-pres-254-500-196610>

Definice pojmu terorismus. Ministerstvo vnitra ČR [online]. Praha, 2009. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/definice-pojmu-terorismus.aspx>

EICHLER, Jan. Evropská bezpečnost 25 let po skončení studené války. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2016. ISBN 978-80-245-2171-8

FAJNOR, Jakub. Ministři obrany NATO řešili ruskou invazi na Ukrajinu i posílení obranyschopnosti Aliance. Ministerstvo obrany České republiky [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/ministri-obrany-nato-resili-ruskou-invazi-na-ukrajinu-i-posileni-obranyschopnosti-aliance-234103/>

GRASSEOVÁ, Monika, Radek DUBEC a David ŘEHÁK. Analýza podniku v rukou manažera: 33 nejpoužívanějších metod strategického řízení. 2. vyd. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0032-2.

HRUŠKOVÁ, Jiřina. Analýza bezpečnostních hrozeb a rizik v aktuálních souvislostech vnějšího a vnitřního bezpečnostního prostředí ČR [online]. Zlín, 2018 [cit. 2022-05-01].

Dostupné z:
http://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/43075/hru%20kov%C3%A1_2018_dp.pdf?sequence=1. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati, Fakulta logistiky a krizového řízení.

Jak opustit plyn z Ruska? V Evropě se hledá recept na novou energetickou situaci. E15.cz [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-04-22]. Dostupné z:
<https://www.e15.cz/rusky-plyn-ropa-plynovody-v-cr-eu>

KNÝ, Milan, ed. Kybernetické útoky na informační systémy: sborník příspěvků z bezpečnostního semináře Policejní akademie a evropského vedení AFCEA konaného dne 4. dubna 2012 na Policejní akademii České republiky v Praze. Praha: Policejní akademie České republiky, c2012. ISBN 978-80-7251-371-0.

Koncepce boje proti organizovanému zločinu do roku 2023. Ministerstvo vnitra ČR [online]. Praha, 2018 [cit. 2022-02-22]. Dostupné z:
<https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2013 [i.e. 2014]. ISBN 978-80-86466-50-7.

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2020. Dostupné z:
<https://www.hzscr.cz/clanek/ochrana-obyvatelstva-v-ceske-republice.aspx>

Koncepce zahraniční politiky ČR. Ministerstvo zahraničních věcí ČR [online], 2015. [cit. 2020-02-22]. Dostupné z:
http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/analyzy_a_koncepce/koncepce_zahranicni_politiky_cr.html

KREJČÍ, Oskar. *Geopolitika středoevropského prostoru: pohled z Prahy a Bratislavy*. 3., upr. a rozš. vyd. Praha: Professional Publishing, 2009. ISBN 978-80-7431-001-0.

LINHART, Petr. *Některé otázky ochrany obyvatelstva*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, 2006. ISBN 80-7040--854-5.

LOŠEK, Václav. *Integrovaný záchranný systém*. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 978-80-7454-287-9.

Luboš ŠTANCL, Jiří NEDBAL: Harmonizace hospodářské a obranné politiky jako předpoklad posilování ekonomické bezpečnosti státu [online], 2008. Dostupné z: <http://docplayer.cz/2638470-Harmonizace-hospodarske-a-obrannepolitiky-jako-predpoklad-posilovani-ekonomicke-bezpecnosti-statu-1.html>

LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management. Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBuM, 2015. ISBN 978-80-87500-19-4.

LUPTÁK, Ľubomír. (Ne)bezpečnosť ako povolanie. Brno: Doplněk, 2017. Společensko-ekologická edice. ISBN 978-80-7239-333-6.

Managment mania: SWOT analýza [online]. 2016 [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>

Migrace. Demografie [online], 2014. [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: http://www.demografie.info/?cz_migrace=%20ext

Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978- 80-86466-62-0.

Omezující opatření EU vůči Rusku v souvislosti s Ukrajinou (od roku 2014): Sankce EU v reakci na invazi Ruska na Ukrajinu. Rada Evropské unie [online]. Brusel, 2022 [cit. 2022-04-22]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/sanctions/restrictive-measures-against-russia-over-ukraine/>

PACINDA, Štefan., et al. Krizové řízení. Praha: MV-generální ředitelství HZS ČR, 2005.

Politika vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku. Ministerstvo vnitra ČR [online], 2011. [cit. 2020-02-23]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/politika-vnitribezpecnosti-a-verejneho-poradku.aspx>

SLEPECKÝ, Jaroslav. Bezpečnostní prostředí v Evropě - radikalizace, terorismus a ochrana obyvatelstva. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2019. ISBN 978-80-7556-053-7.

SOUČEK, Vladimír. Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek a vybrané kapitoly krizového řízení: modul G. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2009. ISBN 978-80-86640-68-6.

STOJAR, Richard. Security environment: sectoral analysis and implications for the Armed Forces of the Czech Republic 2019. Brno: University of Defense in Brno, 2020. ISBN 978-80-7582-314-4.

ŠENOVSKÝ, Pavel. Bezpečnost občanů a rizika v území. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2015. SPBI Spektrum. Červená řada. ISBN 978-80-7385-172-9.

ŠČUREK, Radomír. *Bezpečnostní hrozby terorismus a extremismus: skripta* [online]. Ostrava: Technická univerzita, 2008 [cit. 2022-02-22]. ISBN 978-80-248-1732-3.

Uděláme vše pro to, abyste válku vyhráli.‘ EU dosud poslala Ukrajině vojenskou pomoc za 1,5 miliardy eur. *I Rozhlas* [online]. Praha, 2022 [cit. 2022-04-21]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/valka-na-ukrajine-eu-pomoc-penize-rusko_2204201802_ako

VEGRICHTOVÁ, Barbora. Bezpečnostní hrozby současnosti. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016. ISBN 978-80-7251-462-5.

VIČAR, Dušan. Ochrana obyvatelstva a kritické infrastruktury: Rozbor mimořádných událostí přírodního a antropogenního charakteru. (přednáška) Uherské Hradiště: FLKŘ, 4. 4. 2020

WISNIEWSKI, Bernard. Principal Threats to State Security - the Essence and Interdependence. Internal Security. 2011, vol. 3, no. 169. ISSN: 2080-5268.

Zdravotnická záchranná služba [online], 2014. [cit. 2020-02-23]. Dostupné z: <http://ppp.zshk.cz/vyuka/zdravotnicka-zachranna-sluzba.aspx>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BIS	Bezpečnostní informační služba
BRS	Bezpečnostní rada státu
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
IZS	Integrovaný záchranný systém
KI	Kritická infrastruktura
NATO	Severoatlantická aliance
OSN	Organizace spojených národů
ÚKŠ	Ústřední krizový štáb
ÚZSI	Úřad pro zahraniční styky a informace
VZ	Vojenské zpravodajství
ZHN	Zbraně hromadného ničení
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 – Typy nebezpečí s nepřijatelným rizikem (Analýza hrozeb pro Českou republiku, 2015).....	21
Obr. 2 – Bezpečnostní systém ČR (Adamec, 2016).....	26
Obr. 3 – Zohlednění zastoupení jednotlivých pohlaví respondentů (vlastní).....	36
Obr. 4 – Zohlednění věku respondentů (vlastní).....	37
Obr. 5 – Zohlednění nejvyššího dosaženého vzdělání respondentů (vlastní).....	38
Obr. 6 – Největší hrozby podle respondentů (vlastní)	38
Obr. 7 – Válka na Ukrajině a bezpečnost ČR (vlastní)	39
Obr. 8 – Zapojení do konfliktu na Ukrajině (vlastní).....	40
Obr. 9 – Pandemie COVID (vlastní).....	40
Obr. 10 – Psychické následky bezpečnostních opatření (vlastní).....	41
Obr. 11 – Konkrétní psychické následky (vlastní).....	41
Obr. 12 – Nejnebezpečnější státy světa (vlastní)	42
Obr. 13 – Terorismus a média (vlastní).....	43
Obr. 14 – Druhy organizovaného zločinu (vlastní).....	44
Obr. 15 – Vzestup organizovaného zločinu (vlastní).....	44
Obr. 16 – Kybernetický útok (vlastní).....	45
Obr. 17 – Typy kybernetických útoků (vlastní).....	46

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 – Aplikace metody SWOT na válku na Ukrajině (vlastní).....	50
Tab. 2 – Silné stránky (vlastní)	51
Tab. 3 – Slabé stránky (vlastní)	52
Tab. 4 – Příležitosti (vlastní).....	53
Tab. 5 – Hrozby (vlastní).....	54
Tab. 6 – Interní část (vlastní)	55
Tab. 7 – Externí část (vlastní).....	55
Tab. 8 – Bilance (vlastní).....	55

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazníkové šetření

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

1. Kdo jste?

- a) Muž
- b) Žena
- c) Jiné

2. Kolik Vám je let?

- a) 0-19
- b) 20-29
- c) 30-39
- d) 40-49
- e) 50 a více

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) Základní
- b) Střední bez maturity
- c) Střední s maturitou
- d) Vyšší odborné
- e) Vysokoškolské

4. Co je pro Vás v dnešní době z níže uvedených možností největší hrozbou?

- a) Válka na Ukrajině
- b) Terorismus
- c) Organizovaný zločin
- d) Kybernetické útoky
- e) Světová pandemie COVID

5. Obáváte se, že válka na Ukrajině může ohrozit bezpečnost ČR?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nedokážu posoudit

6. Měla by se ČR zapojit do konfliktu mezi Ukrajinou a Ruskem?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nedokážu posoudit

7. Ve srovnání s jinými státy, postavila se Česká republika dobře k opatření zamezující šíření pandemie COVID?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nedokážu posoudit

8. Zanechaly na Vás bezpečnostní opatření vůči COVID psychické následky?

- a) Ano
- b) Ne

9. Pokud jste v předešle otázce odpověděli ANO, tak jaké. Pokud jste odpověděli NE, otázku můžete přeskočit.

**10. Do jakého státu nevycestujete z důvodu obav hrozby teroristických útoků?
(mimo Ukrajinu a Rusko)**

- a) Afganistán
- b) Sýrie
- c) Jemen
- d) Venezuela

e) Turecko

11. Myslíte si, že informace sdělována českými médii o terorismu jsou pravdivá?

a) Ano

b) Ne

c) Nedokážu posoudit

12. Který druh organizovaného zločinu je dle Vás nejrozšířenější?

a) Výroba, pašování a distribuce drog

b) Organizování prostituce a obchod s lidmi

c) Mezinárodní obchod se zbraněmi a výbušninami

d) Korupce a praní špinavých peněz

13. Máte dojem, že organizovaný zločin je/bude na vzestupu?

a) Ano

b) Ne

c) Nedokážu posoudit

14. Myslíte si, že je Váš počítač/notebook dobře zabezpečený před případným kybernetickým útokem?

a) Ano

b) Ne

c) Nedokážu posoudit

15. Jaký typ kybernetických útoků je pro Vás největší hrozbou?

a) Malware

b) Phising

c) SQL Injection a Cross-site scripting (XSS)

d) DoS

- e) Man-in-the-Middle (MIMT) a Hijacking
- f) Všechny z výše uvedených
- g) Žádný z výše uvedených